

İKLİM

“HAVANI BİLİRSEN, RİSKİNİ DE BİLİRSİN”

İKLİM KANUNU

MADENCİLİK VE ÇEVRE

**SICAK HAVANIN
ŞİDDET İÇEREN SUÇLARA
ETKİSİ**

**DENİZ ÜSTÜ RÜZGAR
ENERJİSİ' İÇİN İLK KEZ
ALAN BELİRLENDİ**

**DÜNYAMIZ 2 DERECE
ISINIRSA NE OLACAK?**

**ÇANAKKALE'DE 3 BİN
500 FUTBOL SAHASI
BÜYÜKLÜĞÜNDE ALAN YANDI**

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

YAYIN KURULU

E-BÜLTEN

YAYIN KURULU

1. AHMET KÖSE (BAŞKAN)
2. ZEKİYE GÜNERİ (RAPORTÖR)
3. AYFER SERAP SÖĞÜT
4. AYŞEGÜL AKINCI YÜKSEL
5. BARIŞ ÖZGÜN
6. FERYAL BİÇKİCİ
7. LALEHAN ÇINAR
8. SELMA BALAY
9. FUAT KURUMAHMUT (TASARIM)

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU

1. FIRAT ÇUKURÇAYIR (BAŞKAN)
2. İSMAİL KÜÇÜK (2.BAŞKAN)
3. EMEL ÜNAL (GENEL SEKRETER)
4. AYHAN AKGÖZ (MUHASİP ÜYE)
5. MEHMET SOYLU (SOSYAL İŞLER ÜYESİ)

İLETİŞİM:

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Adres: Bayındır Sok. No: 49/16
Kızılay - ANKARA

Telefon: +90 541 419 56 04 /
+90 312 419 56 04
Fax: +90 312 419 57 05

E-posta: bilgi@meteoroloji.org.tr

İÇİNDEKİLER

SAYI 39 / EYLÜL 2023

GÜNCEL HABERLER	5
METEOROLOJİDEN HABERLER	30
AHMET KÖSE “SICAK HAVANIN ŞİDDET İÇEREN SUÇLARA ETKİSİ”	37
İSMAİL KÜÇÜK “İKLİM KANUNU”	40
NAMIK CEYHAN “MADENCİLİK VE ÇEVRE”	42
KARİYER / DUYURULAR	48
SELMA BALAY, ÇOCUKLAR İÇİN METEOROLOJİ “HORTUM NEDİR? NASIL OLUŞUR?”	51
FUAT KURUMAHMUT, KIRMIZI BURUNLU GEZGİN “VER ELİNİ İSTANBUL BOĞAZI”	53

Kapak Fotoğrafi : Ahmet Köse
İkinci Sayfa Fotoğrafi : (pexels.com)

EDİTÖR

Yayın Kurulu adına
LALEHAN ÇINAR

Sevgili Okurlarımız, Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz;

Her ay olduğu gibi bu ay sizlerle yeniden buluştuk. Eylül ayı sonbaharın başlangıcı, yazın sonu, Dünya barış günü (1 Eylül), okulların açılışı, ekinoksun olduğu ay (23 Eylül), Gaziler günü (19 Eylül) ve birçok başlangıcı da içinde barındırıyor. Eylül ayına söylenen şarkılar, Eylül adına sahip insanlar, bu aya ne kadar değer verdiğimizizi gösteriyor. Bu değerli zaman diliminde, bültenimizde her zaman olduğu gibi gündemi belirleyen konu başlıkları, odamızdan haberler, dünyamızdaki meteorolojik hadiseler, bilimsel gelişmeler ve değerli köşe yazarlarımızın yazıları ile okuma yolculuğuna devam ediyoruz.

Kuraklık belki de günümüzün en büyük sorunu... Elbette insanoğlu kuraklıkla birlikte çözüm aramada ne kadar etkin rol oynuyor bu tartışılır. Kuzey yarımkürenin büyük bölümünde aşırı sıcakların kaydedildiği bir yaz mevsimi yaşandı. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) verilerine göre; "sıcak hava dalgaları" meteorolojik karakterli doğal afetler arasında yer alıyor. Artık gezegenimiz üzerinde yaşayan herkesin kabul edeceği gibi, iklim değişikliğiyle birlikte yaşadığımız zorluklar daha da artıyor. Aşırı sıcaklık, seller, yangınlar, can kayıpları, yok olan yerleşim yerleri, felaket senaryolarını aratmayan bu görüntüler daha büyük bir tehdidin habercisi belki de... Bilim insanları ısınan yerküremizde giderek daha sık görülen aşırı hava koşullarının, insan sağlığı üzerine, ekosistemlere, ekonomiye, tarıma, enerjiye ve su kaynaklarına büyük bir etki yarattığını söylüyorlar. Bunun içinde devletlerin imzaladığı ve hem fikir olduğu iklim değişikliğini önlemek için sera gazı emisyonlarının azaltılması ile ilgili protokollerin boşa olmadığının gösterilmesi ve bu kararlara bizzat uyulması gerekiyor.

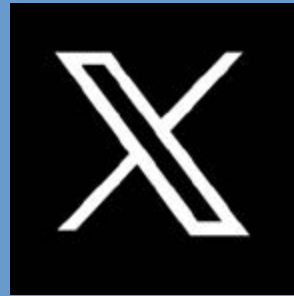
Doğa her zaman kendini yenileme özelliğine sahip olsa da, aşırı sıcaklık artışıyla, doğal afetlerle birlikte denizde, karada ve havada yaşayan birçok canlı türünün yok olmasına engel olamıyor. İnsanoğlunun yaptığı tahribat düzeltilemeyecek boyutlara gelmeden önce önlem almalıyız. Bilinçli bir toplum olma yolunda adımların atılması için çaba sarfetmeliyiz. Çocuklarımıza daha yaşanabilir bir dünya bırakmalıyız.

Bültenimizde yeralan haberleri, köşe yazılarını, çocuklar için meteoroloji sayfasını mutlaka okumanızı ve çocuklarımıza okutmanızı tavsiye ederiz. Her ay yeniden düzenlenen kariyer sayfalarını, özenle seçilmiş film, belgesel ve kitap önerilerimizi ilginize sunarız. Sağlıcakla kalın, keyifli okumalar...

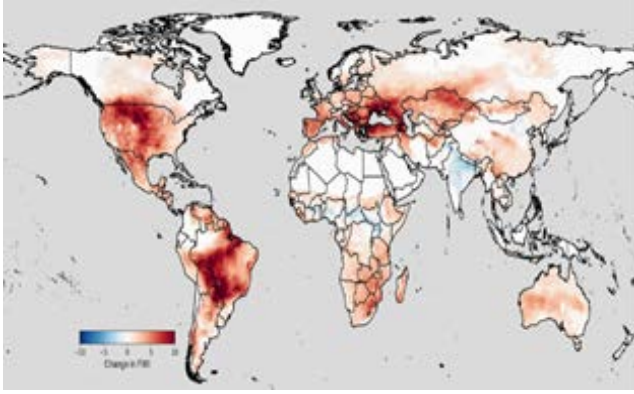

www.meteoroloji.org.tr

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

DÜNYAMIZ 2 DERECE ISINIRSA NE OLACAK?

Bu harita, 2045 yılı için çalışmanın analizi tarafından öngörülen "yangın hava indeksi" (FWI) adı verilen bir ölçüdeki küresel değişimi göstermektedir (kırmızı: daha fazla aşırı yangın havası; mavi: daha az). FWI, bir bölgenin aşırı yangın havası koşullarını birlikte artıran düşük yağış ve yüksek rüzgarlar gibi koşulların bir kombinasyonunu temsil eder. NASA Earth Exchange tarafından yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları üzerinde yapılan analiz, küresel sıcaklıkların artmaya devam etmesi ve sanayi öncesi seviyelerin 2 derece üzerine çıkması halinde, dünya çapında

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: KUZEY YARIM KÜREDE EŞ ZAMANLI OLARAK EKSTREM DEĞERLER KAYDEDİLDİ

WMO: TEMMUZ AYI KAYITLARA GEÇEN EN SICAK AY OLACAK

AB tarafından finanse edilen Copernicus İklim Değişikliği Servisi'nin (C3S) ERA5 verilerine göre Temmuz ayının ilk üç haftası kayıtlara geçen en sıcak üç haftalık dönem olmuştur. Bu temmuz ayı, kayıtlara geçen en sıcak Temmuz ve en sıcak ay olma yolunda hızla ilerlemektedir. Bu sıcaklıklar Kuzey Amerika, Asya ve Avrupa'nın büyük bölümündeki sıcak hava dalgalarıyla bağlantılı olup, Kanada ve Yunanistan gibi ülkelerdeki orman yangınlarıyla birlikte insanların sağlığı, çevre...

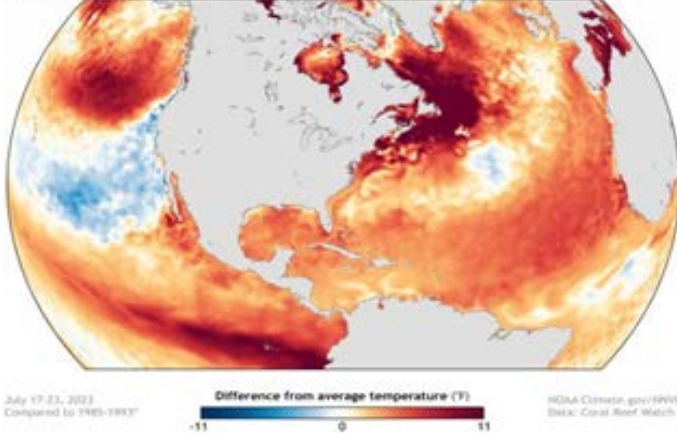
Yazının devamı için [tıklayınız](#).

Kuzey yarımkürenin büyük bölümünde Aşırı sıcakların kaydedildiği bir yaz mevsimi yaşanıyor. Yeni günlük ve istasyon sıcaklık rekorları kırılmaya devam ediyor. Bazı ulusal rekorların kırılması da şaşırtıcı olmayacaktır. Dünya Meteoroloji Teşkilatı, sıcak hava dalgaları devam ederken kıtasal düzeyde olası yeni sıcaklık rekorlarını takip edecektir. İlk değerlendirmelere göre Haziran ayında kayıtlara geçen en sıcak küresel ortalama sıcaklık değerine ulaşıldı ve bu durum Temmuz ayında da devam etti. WMO Genel Sekreteri Prof. Petteri Taalas, "Isınan iklimimizde giderek daha sık görülen aşırı hava koşulları..."

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: ORMAN YANGINLARI, SELLER İLE BİRLİKTE AŞIRI SICAK VE YAĞIŞLI BİR YAZ MEVSİMİ YAŞIYORUZ

Most of the North Atlantic warmer than average in July

Tehlikeli hava – yoğun sıcaklık ve aşırı yağış – bu aşırı uçlarda Kuzey yarımkürenin büyük bir bölümünü etkileyerek insanların sağlığına ve çevreye büyük zararlar verdi. Deniz sıcaklık dalgaları okyanusun geniş alanlarını etkilemekte. Temmuz ayının şimdiye kadar kaydedilen en sıcak Temmuz ayı olması bekleniyor. Çin, Temmuz ayında yeni bir ulusal günlük sıcaklık rekoru kaydetti ve Ağustos ayının hemen başında rekor kırılan yağışlar ile etkilendi. Temmuz ayında dünya çapında birçok yeni istasyon sıcaklık rekoru kırıldı. Orman yangınları, Yunanistan...

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

WMO: ASYA KITASINDA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ETKİLERİ ARTIYOR

WMO: EXTREM HAVA KOŞULLARI ARTIK “YENİ NORM”UMUZ OLDU

Aşırı uçların olduğu bir yaz mevsimi yaşıyoruz. 2023 Temmuz ayı şimdiye kadar kaydedilen en sıcak ay oldu. Ekstrem hava şartları Ağustos ayı boyunca da devam edecek. WMO’da iklim uzmanı olan Alvaro Silva, “Bu durum artık yeni normalimiz ve ne yazık ki sürpriz değil” dedi. “Sıcak hava dalgaları ve şiddetli yağışlar gibi birçok aşırı hava olayının sıklığı ve yoğunluğu son yıllarda artmıştır. Sera gazı emisyonlarından kaynaklanan insan kaynaklı iklim değişikliğinin ana etken olduğuna dair...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Uzun vadeli ısınma eğilimi hızlanıyor. Asya, dünyanın afetlere en açık bölgesidir. 80’den fazla Meteorolojik karakterli felaket 5.000’den fazla insanın ölümüne yol açtı ve 50 milyon kişiyi etkiledi. Kuraklık ve seller en yaygın tehlikeler. Eriyen buzullar gelecekteki gıda ve su güvenliğini tehdit ediyor. Bangkok, Tayland 27 Temmuz 2023 (WMO) – Asya’da 2022 yılında meydana gelen ve kuraklık ile seller arasında gidip gelen, hayatları mahveden ve geçim kaynaklarını yok eden aşırı hava koşulları ve iklim değişikliğinin etkileri artıyor. Dünya...

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

İKLİM DERİMİZİN ALTINI ETKİLEDİĞİ ZAMAN

Böcek kaynaklı hastalıklardan mevsimsel alerjilere ve "süper böcekler" kadar, iklim değişikliği kelimesinin tam anlamıyla derimizin altına giriyor ve sağlığımızı genellikle şaşırtıcı şekillerde etkiliyor. Eğer Dünyamız, Genel Cerrahların sigara paketlerinin üzerine koydukları resimler ve yazılarla olduğu gibi bir uyarı etiketiyle gelseydi, belki şöyle bir şey yazabilirdi: "Uyarı: İklim değişikliği artık hepimizin çok iyi bildiği gibi; sıcaklık stresi, aşırı olaylar, gıda güvensizliği ve kötü hava kalitesi gibi insan sağlığını olumsuz etkileyen olguya doğrudan..."

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

TAYFUNLAR, ÇİN'DE REKOR YAĞIŞLARA VE YIKIMLARA YOL AÇIYOR

Tropikal siklonların yol açtığı rekor yağışlar Çin'in başkenti Pekin ve yakın çevresindeki Hebei eyaletinde yıkıma ve can kayıplarına yol açtı. Pekin, kayıtların 140 yıl önce tutulmaya başlamasından bu yana en şiddetli yağışını geçtiğimiz birkaç gün içinde kaydetti. Xinhua Haber Ajansı'nın Pekin Meteoroloji Servisi'nden aktardığı bir rapora göre, 29 Temmuz Cumartesi günü saat 20:00 ile 2 Ağustos 2023 Çarşamba günü saat 07:00 arasında şehirdeki bir rezervuarda 744.8 milimetre yağış kaydedildi. Bu değer bir fırtına sırasında kaydedilen en...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

WMO: FFGS METEOROLOJİ VE HİDROLOJİ ALANINDA KADINLARIN DAHA FAZLA GÖREV ALMASINI SAĞLIYOR

Kadınlar küresel nüfusun yüzde 49,7'sini oluşturuyor, ancak bu oran çoğu zaman görmezden geliniyor ve kadınların hakları ihlal ediliyor. Sonuç, gezegen nüfusunun yarısını dışlayan ve ötekileştiren bir dünya - hepimizin daha müreffeh, barışçıl ve sürdürülebilir bir gelecek yaşamasını engelleyecek bir sorun olarak karşımızda duruyor. Hiç şüphesiz bu sorunun temelinde toplumsal cinsiyet eşitsizliği yatmaktadır. Artık gezegenimiz üzerinde yaşayan herkesin kabul edeceği gibi iklim değişikliğiyle birlikte yaşadığımız zorluklar...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE'DE 'EL NİNO' ETKİSİ! PROF. DR. ŞEN: BU BİR DOĞAL AFETTİR DIŞARI ÇIKMAYIN!

'El Nino' veya 'La Lina' olarak adlandırılan okyanus yüzey sularının sıcaklığındaki büyük salınımlar ve bunların yol açtığı atmosferik olaylardaki değişkenlikler Türkiye'de de etkisini gösterdi. Türkiye Tabiatını Koruma Derneği (TTKD) bilim danışmanı Erol Kesici Türkiye'nin daha kurak sürece gireceği uyarısında bulunurken en çok etkili olacağı Akdeniz ve Karadeniz bölgelerine dikkat çekti. CNN TÜRK Meteoroloji Danışmanı Prof. Dr. Orhan Şen sıcaklıkların bu hafta 10 derece artacağını vurgularken, 'Bu bir doğal afettir. Dışarı çıkmayın.' uyarısında bulundu.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

SICAK HAVA DALGASI GELDİ... PROF. DR. ŞEN'DE UYARI: DIŞARI ÇIKMAYIN

CNN TÜRK Meteoroloji Danışmanı Prof. Dr. Orhan Şen canlı yayında uyarılarda bulundu. Prof. Dr. Şen, canlı yayında şu ifadeleri kullandı: "Çok aşırı sıcakların altında yayın yapıyoruz. Sıcaklık biraz önce 35 derece civarındaydı. Tabii maksimum sıcaklık 1 buçuk 2 civarında olur. 36-37 dereceye çıkacak. Bugün ve yarın İstanbul'da hava sıcak. Sıcaklık şehir içerisinde daha yüksek olacak. Cuma günü 35, cumartesi 33, pazar günü ise 31 dereceye kadar düşecek. Salı günü ise soğuk hava geliyor. Serinleyeceğiz hepimiz. Serinleyeceğiz derken ortalamamızın 1-2 derece aşağısına düşecek.

Yazının devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYA SİSTEMİ ÇÖKEBİLİR! 'KÜRESEL SICAKLIK 4,5 DERECE ARTARSA FELAKET OLUR'

Atlantik meridyonel devir dolaşımının küresel iklim değişikliği nedeniyle çörebileceği açıklandı. Uzmanlara göre küresel sıcaklık ortalamasında 4.5 derecelik bir artış yaşanması halinde sistem çökecek. CNN TÜRK kanalında uzmanlar golfstrim sıcak su akıntısında değişikliklerin ne gibi sonuçları ortaya çıkaracağını söyledi. Mevcut sera gazı emisyonları devam ederse Golfstrim'in çökme olasılığı bu yüzyılın sonuna kadar %95. Uzmanlar iklim değişikliğiyle mücadelede önemli bir adım atılmazsa, büyük olasılıkla çöküş 2057'de gerçekleşecek diyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

8 AYDA 41 MİLYON METREKÜP SU HAVAYA UÇTU!

Barajlarda su miktarı azaldıkça buharlaşma oranının da arttığını ifade eden CNN TÜRK Meteoroloji Danışmanı Prof. Dr. Orhan Şen ise şunları kaydetti: “İstanbul’da barajlarda buharlaşma oranı yaklaşık yüzde 25 oranındadır. Suyun ve havanın sıcaklığına, rüzgara bağlıdır. Rüzgar varsa buharlaşma daha da artar. Bazı uzmanların ‘Hava çok durgun. Buharlaşma çok fazla oluyor’ gibi açıklamaları yanlış. Bilimsel bir hatadır bu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ UZMANINDAN TEPKİ: PALYAÇOLAR, ŞARLATANLAR...

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Meteoroloji Mühendisliği Öğretim Üyesi ve Afet Yönetimi Anabilim Dalı Profesörü Mikdat Kadioğlu, ülkeyi etkileyen hava sıcaklıklarının yüzlerce yıl öncesinde kalan bir gelenek olan ‘Eyyam-ı Bahur’ olarak tanımlanmasını, meteoroloji biliminde yeri olmadığı gerekçesiyle eleştirdi. Kadioğlu, “Son yıllarda meteorolojiyle hiç alakası olmayan ama ilgi meraklısı tipler çıktı. Biz bunlara ‘Meteoroloji şarlatanları, palyaçoları’ diyoruz.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYANIN DENGESİ NASIL ALT ÜST OLDU?

Hangi bölgelerden kaçış olacak?
Hangi gıdaların sonu geliyor?
Dünyanın buradan dönüşü mümkün mü?
Dosya’da Pazar 18:30’da
@dlkgul soruyor; Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu (@Mikdatca) yanıtıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

PROF. DR. KADIOĞLU: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE KARADENİZ’E HÜCUM OLACAK

Küresel iklim değişikliğinin Türkiye’yi önemli ölçüde etkileyeceğini vurgulayan Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, “İklim değişikliği deniz, kum ve güneş turizmini değiştirecek. Yazın ortasında pik yapan turizm mevsimi ikiye bölünecek. İnsanlar yazın ortasında Karadeniz’e gelecek. Çok sıcak aylarda Karadeniz’e hücum olacak” dedi. * İklim değişikliğine turizm, göç, tarım diye baktığımız zaman Türkiye’nin bazı yerlerinin avantajlı, bazı yerlerinin dezavantajlı olduğunu görüyoruz.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ TURİST TERCİHLERİNİ NASIL ETKİLEYECEK?

İstanbul Teknik Üniversitesi'nden (İTÜ) Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, "İklim değişikliği deniz, kum ve güneş turizmini değiştirecek. Yazın ortasında pik yapan turizm mevsimi ikiye bölünecek. İnsanlar yazın ortasında Karadeniz'e gelecek. İklim değişikliğinden en çok etkilenecek sektör özellikle kış turizmi, sonra yaz turizmi oluyor. Çok sıcak aylarda Karadeniz'e hücum olacak" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KURAKLIK TEHLİKESİ SONRASI İLK YASAK HABERİ GELDİ!

Kuraklık tehlikesiyle karşı karşıya kalan Türkiye'de barajların doluluk oranları da düşüşe geçmiş durumda. Bir kentte kuraklık tehlikesinin ardından bazı önlemler alındı ve vatandaşlar su kullanımı konusunda uyarıldı. DİSKİ Genel Müdürlüğü'nce mevsim normallerinin üzerinde seyreden ve 45 dereceyi aşan hava sıcaklığı nedeniyle su kullanımına yönelik bazı yasaklar getirildi. Yasaklar, 2560 sayılı İSKİ Kanunu'nun 2'nci maddesine dayandırıldı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

44 DERECEDE ÖLÜMÜNE ÇALIŞMA

Aydın'da 44 derece sıcaklıkta, belediye hoparlörlerinden yapılan sıcakta dışarı çıkılmaması yönündeki anonslara, meteoroloji ve uzmanların uyarılarına rağmen tarlalarda çalışan çiftçiler ve tarım işçileri, "Nasıl dışarı çıkmayalım, çalışmazsak aç kalırız" diyerek ürünü tarlada bırakmamaya çalışıyor. Meteoroloji, uzmanlar art arda uyarıyor, 'sıcakların en yoğun olduğu bugünlerde dışarı çıkmayın' diyor. Hava sıcaklıklarının 44 derece ile mevsim normallerinin üzerinde seyrettiği Aydın'ın İncirliova ilçesinde, belediyenin hoparlör sisteminden sürekli 'sıcağa çıkmayın' anonsları yapılıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

MECBUR KALMADIKÇA DIŞARI ÇIKMAYIN! SICAKLIK 40°C'YE YAKLAŞACAK

Çöl sıcakları, cehennem sıcakları, Afrika sıcakları bugün yerini "Eyyam-ı Bahur" sıcak hava dalgasına bırakıyor. Ülke genelinde etkili olması beklenen yeni sıcak hava dalgasıyla ilgili Meteoroloji Genel Müdürlüğü hafta başından bu yana uyarı yapıyor. El Nino'lu bir yıl yaşandığını belirten CNN TÜRK Meteoroloji Danışmanı Orhan Şen, şunları dedi: "Sıcaklarla bu yaz başımız derde girdi. Kuraklık, aşırı sıcak hava dalgaları oluyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SICAKLAR NEDENİYLE ROTAYI YER ALTI ŞEHRİNE ÇEVİRDİLER

DENİZ SUYU SICAKLIĞI REKOR KIRDI... AKDENİZ KAYNIYOR: 28,4

Küresel iklim değişikliğinin sonucu dünya her geçen gün ısınırken, bu sıcaklardan deniz suyu da etkileniyor. Akdeniz'in yüzey sıcaklığı pazartesi günü 28,4 dereceye çıkararak rekor kırdı. Bir önceki rekor 2003 yılında 28,2 derece olarak ölçülmüştü. İspanyol araştırmacılar, bu tür su sıcaklıklarının denizdeki yaşamsal ekosistemi de tehdit ettiğinin altını çizdi. Hazırlanan rapora göre, 2015-2019 yılları arasındaki su sıcaklığının artışı mercan ve yumuşakcalar da dahil olmak üzere yaklaşık 50 su türünün yok olmasına yol açtı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Kapadokya'da turistler, bunaltıcı sıcakların etkili olduğu vakitlerde serin yapısıyla bilinen yer altı şehirlerine yönelik turları tercih ediyor. Peribacaları ve doğal kaya oluşumlarıyla ünlü turizm bölgesi Kapadokya'da turistler, ortalamanın üzerinde seyreden hava sıcaklığı nedeniyle açık alanlardan çok bölgedeki yer altı şehirlerini geziyor. Kapadokya'da çok sayıdaki yer altı şehirden ziyarete açık tutulan Derinkuyu, Kaymaklı, Özkonak, Tatların, Mazı ve Kayaşehir, son günlerde turistlerin gezdiği mekânların başında geliyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SU KAYNAKLARINDA BÜYÜK TEHLİKE: ATIKSU ARITMA TESİSLERİNİN %68'İ SAĞLIKLI ÇALIŞMIYOR

“Su fakiri” bir ülke olarak tanımlanan Türkiye’de suyun kullanımı ve atıksu arıtması büyük önem taşıyor. Bir milli güvenlik tehdidi haline gelen küresel ısınma ve iklim değişikliği, su kaynaklarını tehdit ediyor. Habertürk’ten Bülent Aydemir, “Bu konuda gerekirse ulusal seferberlik ilan edilebilir. Çünkü barajlardaki su oranları tehlike çanları çalıyor” dedi. Türkiye’nin halihazırda kullanılabilir su potansiyeli 112 milyar metreküptür ve kişi başına 1400 metreküp su düşmektedir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TÜRKİYE, YUNANİSTAN, FRANSA, PORTEKİZ... AVRUPA KAVRULUYOR, TARİHİ REKOR KIRILIYOR

ÇANAKKALE’DE 3 BİN 500 FUTBOL SAHASI BÜYÜKLÜĞÜNDE ALAN YANDI

Çanakkale merkeze bağlı Kızılkeçili köyünde 16 Temmuz Pazar günü çıkan ve 52 saat sonra kontrol altına alınan orman yangınlarında 3 bin 500 futbol sahası büyüklüğünde yaklaşık 1200 hektar verimli ve bozuk orman sahası ile yaklaşık 1300 hektar orman dışı alan olmak üzere yaklaşık 2 bin 500 hektar alan yandı. Yangınları kontrol altına almak için hava araçları 1800 sorti yaparak, 4 bin 900 ton su attı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Küresel iklim değişikliği, ihmalkârlık, aşırı sıcaklar ve rüzgâr bu yıl Avrupa’da felaket yarattı. Birçok ülke yangınlarla ve aşırı sıcaklarla mücadele ederken, uluslararası medya kuruluşları da bölgede yaşananları anbean görüntüledi. Bu yılın Haziran ayı, 174 yıllık bir rekoru kırarak “Tarihin en sıcak ayı” olarak kayıtlara geçmişti fakat uzmanlar Temmuz ayının bu rekoru egale edebileceğini ve hatta geçebileceğini duyurdu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BİLİM İNSANLARI: DÜNYAYI KAVURAN AŞIRI SICAKLARIN İNSAN ETKİSİNDEN BAĞIMSIZ OLUŞMASI NEREDEYSE İMKÂNSIZ

Bilim insanları bir süredir Avrupa, Kuzey Afrika ve Kuzey Amerika'yı kavuran sıcak hava dalgasının insan kaynaklı iklim krizinin etkisinden bağımsız oluşmasının neredeyse imkânsız olduğunu buldu. Aşırı hava olaylarının iklim kriziyle ilişkisini inceleyen World Weather Attribution çatısı altındaki bilim insanları tarafından yapılan araştırmaya göre küresel ısınmanın etkisiyle Güney Avrupa'yı etkisi altına alan ve Türkiye'de de hissedilen sıcak hava dalgası 2,5 derece daha sıcak yaşanıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SICAK HAVADA GÜNEŞ ÇARPMASINA DİKKAT!

REKOR SICAKLIKLAR DÜNYA'YI KAVURUYOR

Dünya'da temmuz ayı itibariyle ölçülen sıcaklıklar rekor üstüne rekor kırarken, korkutan haber Güney Amerika'dan geldi. Kış mevsimini yaşayan kıtada 37 derece sıcaklık ölçüldü. Gelişme, küresel ısınmaya dair alarm seviyesini yükseltti. Dünya'nın kaynama çağına girmesi ile iklim değişiklikleri zirveye ulaştı. Bunun en belirgin örneği güney yarım küre oldu. Şu anda kış aylarında olan Güney yarımkürede hava sıcaklığı yaz aylarını aratmadı. Kış aylarında, yaz sıcaklıkları dikkat çekti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Acil Tıp Uzmanı Prof. Dr. Mehmet Tahir Gökdemir, yaz aylarında hasta sayılarında artış olduğunu belirterek, yüksek sıcaklar tüm hastalıkları etkileyebileceği için çokça dikkat edilmesi gerektiğini, normal hasta olmayan insanları da etkileyebileceğini söyledi. Hiçbir hastalığı olmadığı halde güneş çarpmasına bağlı olarak meydana gelen hastalıkların başında; cilt ödemi, ciltte oluşan kızarıklıklar ve kas kramplarının geldiğine değinen Dr. Gökdemir, "En ağır tablosu ise klasik olarak bilinen güneş çarpmasıdır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SICAK HAVA DALGALARI YAZ TATİLLERİNİ SONSUZA DEK DEĞİŞTİREBİLİR Mİ?

Geçtiğimiz haftalarda Türkiye dahil birçok Akdeniz ülkesinde çıkan orman yangınları yerleşim yerlerinin yanı sıra tatil tesislerini tehdit etti. Yangınların çıktığı bölgeler, tatilcilerin uzun yıllardır tercih ettiği yerler. Ancak son haftalarda Yunanistan'daki orman yangınlarından kaçan turistlerin veya İspanya'da aşırı sıcaklar yüzünden kumsalların tadını çıkaramayıp kapalı alanlarda mahsur kalanların görüntüleri yoğun bir şekilde paylaşıldı. Arka arkaya gelen sıcak hava dalgaları, Temmuz ayında Avrupa'nın bazı bölgelerinde hava sıcaklıklarının 40 derecenin üzerine çıkmasına neden oldu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YUNANİSTAN'DAKİ ORMAN YANGINLARINDA 9. GÜN

ÇANAKKALE'DE ORMAN YANGINI KONTROL ALTINDA

Merkeze bağlı Damyeri köyü yakınlarında 23 Ağustos 2023 günü saat 11.30 sıralarında henüz belirlenemeyen nedenle orman yangını çıktı. Rüzgarın da etkisiyle kısa sürede geniş bir alana yayılan yangına itfaiye ekiplerinin yanı sıra Orman Bölge Müdürlüğü ekipleri ve diğer kurumların araçlarıyla müdahale edilmeye başlandı. Geniş bir alanda etkili olan yangın için bölgeye takviye ekipler sevk edildi. Yangın nedeniyle ilk etapta 9 köyün boşaltılmasının ardından 2 köy daha tedbiren boşaltıldı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Dedeğaç ve Meriç'teki yangınlar kontrol altına alınamıyor. Dedeğaç'ta 19 Ağustos'ta başlayan ve Meriç ili ile Gümülcine ve köylerinin de dahil olduğu Rodop ilini de etkisi altına alan yangınlar hala kontrol altına alınamadı. Özellikle Dadias ormanlık alanındaki yangının genişlemesi sonucu bölgede bazı köyler tahliye edildi. Meriç İli Bölge Valisi Yardımcısı Dimitris Petroviç, Yunan Devlet Televizyonu ERT'e yaptığı açıklamada 1 milyon 600 bin dönümlük ormanlık alanın 750 bin dönümünün şimdiden yandığını kaydetti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ORMAN YANGINLARI NASIL BAŞLAR, NASIL SÖNDÜRÜLÜR, İKLİM DEĞİŞİKLİYLE BAĞLANTISI NE?

Akdeniz, Kuzey Amerika ve Asya'yı çevreleyen bölgelerde yaşanan şiddetli sıcak hava dalgaları birçok noktada sıcaklık rekorlarının kırılmasına ve orman yangınlarının çıkmasına neden oluyor. Orman yangınları doğal bir hava olayı, ancak son yıllarda sıklıkları ve yoğunlukları doğal değil. Afrika'nın kuzeyinde haftalardır 50 dereceye varan yüksek sıcaklıklar çeşitli bölgelerde orman yangınlarına yol açtı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ORMAN YANGINLARININ SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ NELER VE KENDİMİZİ NASIL KORUYABİLİRİZ?

Halk sağlığı uzmanlarına göre, Güney Avrupa ve Amerika'daki orman yangınlarının yarattığı hava kirliliği önümüzdeki yıllarda insan sağlığı için ciddi tehdit oluşturuyor. Dünya genelinde rekor kıran sıcaklıkların ardından binlerce hektar orman yandı. Avrupa Orman Yangın Bilgi Sistemi (EFFIS) temmuz ayında 170 bin hektardan fazla yeşil alanın kül olduğunu duyurdu. Bu rakamın, 2003-2022 yılları arasında kaydedilen ortalamasının iki katı olduğunu belirtiyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

HAWAİ'DE SON 100 YILIN EN ÖLÜMCÜL YANGINI: HER YER KÜLE DÖNDÜ

ABD'nin Hawaii eyaletinde süren orman yangınlarında yaşamını yitirenlerin sayısı 93'e ulaştı, olayın ülkede son 100 yılda en çok can kaybının yaşandığı orman yangınları olarak kayıtlara geçtiği bildirildi. CNN'in haberine göre Maui Bölge Yönetimi'nden yapılan açıklamada, yangınlar nedeniyle yaşamını yitirenlerin sayısının 93'e çıktığı bilgisi paylaşıldı. Ölü sayısının daha da artmasını beklediklerini söyleyen Green, "Bu, Hawaii'nin yaşadığı en büyük felaket. 2 bin 200 civarında yapı yok oldu ve hasarların miktarı 6 milyar doları buldu." dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYA ALARM VERİYOR!

Dünyanın dört bir yanında son 10 yılda yaklaşık 82 milyon hektarlık ormanlık alan yangınlarda yok olurken, en büyük felaketler Avustralya, Rusya, Kanada ve ABD’de yaşandı. Dünyadaki orman yangınlarına ilişkin verileri derleyen “Global Forest Watch” adlı internet sitesinin verilerine göre, son 10 yılda dünyada 82 milyon hektar ormanlık alan yanarken, en büyük ormanlık alan kaybı 9,63 milyon hektarlık alanın yanmasıyla 2016’da kayıtlara geçti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ÖNEMLİ OLAN ORMAN YANGININI SÖNDÜRMEK DEĞİL

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Orman Fakültesi Toprak İlimi ve Ekoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Doğanay Tolunay, “Önümüzdeki bir hafta boyunca Afrika ve Orta Doğu üzerindeki sıcak hava kütlelerinin etkisi altında kalacağız. Eskilerin eyyam-ı bahur olarak adlandırdığı, çöl sıcaklıklarının ülkemizde hissedildiği bu sıcak hava dalgası temmuz ayı sonları ve ağustos ayı başlarında görülmektedir. Aşırı sıcaklıklara, kuzeydoğudan esen şiddetli kurutucu poyraz rüzgârları da eşlik edince 2 yıl önce 15 günde 132 bin hektar orman alanı yanmıştı” dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ANTALYASPOR’DAN ORMAN YANGINLARI İÇİN BEYAZ FORMA

FTA Antalyaspor’un, 2023-2024 futbol sezonunda lig ve Türkiye Kupası’nda giyeceği formaların tanıtımına başlandı. Bu sezon 4 farklı tasarım ile futbolseverlerin beğenisine sunulan formalar, sosyal sorumluluk ve farkındalık anlamları yüklenerek hazırlandı. Formaların tamamı, “İçimizde yanan kırmızı ateş hiç sönmeyecek” ana teması altında toplandı. Antalya’yı da direkt ilgilendiren toplumsal hassasiyetler göz önüne alınarak; orman yangınları, tarım ürünlerinin israfı, hayvan hakları ve deniz ve çevre kirliliği konularına dikkat çekildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BM GENEL SEKRETERİ: KÜRESEL ISINMA ÇAĞI BİTTİ, KÜRESEL KAYNAMA ÇAĞINA GİRDİK

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, küresel ısınma çağının sona erdiğini, bunun yerine "küresel kaynama çağının" başladığını söyledi. Guterres, sıcaklık artışını sınırlamak ve iklim değişikliğinin zararlı sonuçlarından kaçınmak için dünyaya acil önlem çağrısında bulundu. İklim değişikliğinin korkutucu bir gerçek olarak yaşandığını ve bunun sadece başlangıç olduğunu dile getiren BM Genel Sekreteri, fosil yakıt şirketlerinin yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş yapması gerektiğini vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AŞIRI HAVA OLAYLARI BİLİM İNSANLARINI BİLE ŞOKE ETTİ!

DSÖ'DEN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN 'ACIL ORTAK EYLEM' ÇAĞRISI

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "en sıcak" temmuzun geride kaldığını ve bu ayda kavurucu sıcaklara, aşırı doğa olaylarına, orman yangılarına ve bunların neden olduğu ciddi sağlık sorunlarına tanık olunduğunu kaydetti. "Bu durum, iklim değişikliğini ele almak için ortak eyleme acil ihtiyacın olduğunu net bir şekilde hatırlatıyor." ifadelerini kullanan Ghebreyesus, iklim eylemleriyle ilgili cesur adımların atılması gerektiğini vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Temmuz ayı hem ülkemizde hem de dünyanın dört bir yanında tarih boyunca ölçülmemiş yükseklikte sıcaklıkların kayda geçtiği bir dönem ve böyle giderse gelecekte dünyayı nelerin beklediğini görmek açısından çok iyi bir örnek oldu. O kadar ki yıllardır yaşanacaklara dair öngörülerini dile getiren bilim insanları bile Temmuz ayındaki tablo karşısında şaşkınlık yaşıyor. Üstelik bu durum öngörülenlerin yanında öngörülemeyen felaketlerin de kapısını aralıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KÜRESEL ISINMA YENİ BİR REKOR KIRDI: ANTARKTİKA TÜRKİYE’NİN 3 KATINDAN FAZLA ALAN KAYBETTİ

Kuzey Yarımküre rekor kıran yaz sıcakları altında kavrulurken, kış mevsiminin yaşandığı Güney Yarımkürede bir başka korkunç iklim rekorları kırılıyor. Bilim insanları, Antarktika’daki deniz buzunun yılın bu zamanı için eşi benzeri görülmemiş düşük seviyelere gerilediğini duyurdu. Buna göre Antarktika, son yıllarda Türkiye’nin yüzölçümünün üç katından fazla deniz buzunu kaybetti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AŞIRI SICAKLAR REKOR KIRDI: DÜNYADA 6,5 MİLYAR İNSAN TEMMUZDA EN AZ BİR GÜN AŞIRI SICAKLIĞA MARUZ KALDI

Küresel nüfusun yüzde 81’ini oluşturan 6,5 milyardan fazla insan, geçen ay en az bir gün aşırı sıcaklığa maruz kaldı. En az 2 milyar insan ise küresel ısınmanın etkilerini çok güçlü bir şekilde hissetti. Raporda, Meksika, ABD’nin güneyi ve güney Avrupa’da sıcak hava olaylarının yaşandığına işaret edilerek, Florida ve Karayipler, Orta Amerika, Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Güney ve Güneydoğu Asya’nın bazı bölgeleri de iklim değişikliği nedeniyle aşırı temmuz sıcakları yaşayan diğer bölgeler olarak sıralandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

FAŞIRI SICAKLAR VE HAVA KİRLİLİĞİ KALP KRİZİ RİSKİNİ İKİYE KATLIYOR

Yapılan bir araştırmaya göre, insanların sıcak hava dalgaları ve yüksek düzeyde hava kirliliği sırasında kalp krizinden ölme riski iki kat daha fazla olabilir. 2015-2020 yılları arasında Çin’in Jiangsu eyaletinde meydana gelen 202 binden fazla kalp krizinin ayrıntılarını inceleyen araştırmacılar, “aşırı sıcak, aşırı soğuk veya yüksek düzeyde ince partikül madde hava kirliliği” olan günlerin, kardiyak olaylardan daha yüksek ölüm riskiyle bağlantılı olduğunu buldu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

www.meteoroloji.org.tr

SICAKLAR KALBİ NASIL ETKİLER?

Sıcak ve nemli hava kalp sağlığı için de tehdit oluşturabiliyor. Kılıç, "Özellikle kalp hastalarında ani tansiyon atakları ve kanda pıhtılaşma eğilimiyle birlikte kalp krizi gelişebiliyor" dedi. Türk Kalp Vakfı Tıp Merkezi Kardiyoloji Uzmanı Dr. Hüseyin Deniz Kılıç, sıcakların kalbe etkisini ve dikkat edilmesi gereken noktaları şöyle açıkladı: Aşırı sıcaklık nedeniyle vücutta bir ısınma eğilimi başlar. Vücut ısısını korumak amacıyla deri ve yüzeysel dokuların damarları genişler, kan akımı artar, terleme ve ısı kaybedilmeye çalışılır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AŞIRI SICAKLAR, TURİZM SEKTÖRÜ İÇİN TEHLİKE OLUŞTURUYOR

Turizm sektörü temsilcileri küresel ısınma nedeniyle sıklığı artan aşırı sıcaklar ve orman yangınlarının turizm sektöründe uzun vadede kalıcı değişikliklere yol açabileceğini öngörüyor. Orman yangınları nedeniyle 19 binin üzerinde turist tahliye edildiği Yunanistan'ın Rodos adası, iklim değişikliği kaynaklı doğal afetlerin çevresel ve insani etkilerinin yanı sıra ekonomik etkilerinin de arttığını ve özellikle turistik bölgelerin nasıl etkilenebileceğinin son dönemdeki örneklerinden biri oldu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KUŞLARIN ÜREME ORANLARINI ETKİLİYOR

İklim değişikliği kaynaklı sıcaklık artışlarının kuş türlerinin üremelerine etkisini inceleyen uluslararası bir araştırmaya göre, göçmen kuşların üreme oranları azalırken göç etmeyen küçük vücutlu kuşların üreme oranı artıyor. Dünyanın farklı ülkelerinden 104 akademisyenin bir araya gelerek iklim değişikliğinin kuşların üremesine etkilerini incelediği araştırmanın sonuçları Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS) adlı bilimsel dergide yayımlandı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KAVURUCU SICAKLAR YOL ÖFKESİNİ ARTIRIYOR

Kavurucu sıcaklar, sürücülerin yolda daha agresif davranışlar sergilemesine neden olabiliyor. Yapılan çalışmalar, agresif yol davranışı ile yüksek sıcaklıklar arasında ilişki olduğunu doğruluyor. Tehlikeli sıcak dönemler yaşandığını belirten Arizona State Üniversitesi'nde psikoloji profesörü Douglas Kenrick, yol verme kavgalarının önüne geçebilecek önerilerde bulundu. Son yıllarda yapılan çalışmalar, agresif yol davranışı ile yüksek sıcaklıklar arasında doğrusal bir ilişki olduğunu gösteriyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AŞIRI SICAK VE NEMLİ HAVA PSİKOLOJİYİ DE OLUMSUZ ETKİLEYEBİLİYOR

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Dahili Tıp Bilimleri Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ali Erdoğan, aşırı sıcakların insanlarda öfke, tahammülsüzlük ve depresyon gibi ruhsal rahatsızlıkları tetiklediğini belirtti. Aşırı sıcaklarda ruhsal sağlıkla ilgili sıkıntıların da daha fazla yaşandığının altını çizen Erdoğan, "Aşırı sıcaklarda uyku bozuklukları çok artıyor ve uyku kalitesi düşüyor. Uyku bozukluğunun başlamasıyla depresyon, anksiyete ve kaygı gibi hastalıkların artmasına neden oluyor" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KÖRFEZ AKINTISI SİSTEMİ GERÇEKTE 2025'TE ÇÖKEBİLİR Mİ?

Yeni bir araştırma, Körfez Akıntısı (Gulf Stream) sisteminin 2025'ten itibaren çökme riskinde olduğunu ortaya koydu. Meksika Körfezi'nden Britanya'nın kuzeyine kadar sıcak su taşıyan bu deniz akıntısı döngüsü, Kuzeybatı Avrupa'da havanın daha sıcak olmasını sağlıyor. Bu yüzden sistemin çökmesi bu bölgedeki sıcaklıkları ciddi miktarda düşürerek iklimi yıkıcı bir şekilde değiştirebilir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BEYAZA BOYAMANIN ARDINDAN İKLİM KRİZİNE 'ŞEMSIYELİ' ÇÖZÜM

Araştırmada, güneş radyasyonunu yaklaşık yüzde 1,7 oranında azaltmak için gereken "şemsiyenin" türü tespit edildi. Bilim insanlarının geliştirdiği teori, Dünya'yı aşırı güneş ışığından korumak ve böylece küresel ısınma üzerindeki etkinin azalmasını sağlamak amacıyla güneş kalkanı olarak kullanılacak dev bir uzay "şemsiyesini" içeren yeni bir yaklaşımı ortaya koydu. Dr. Szapudi, yakın zamanda PNAS adlı bilimsel dergide yayımlanan yeni çalışmada, devasa bir kalkan yerine toplam kütleyle 100 kattan daha aza indirgeyebilecek bağılı bir karşı ağırlık kullanılmasını öneriyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYADA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE İLGİLİ DAVALAR SON 5 YILDA İKİ KAT ARTTI

İklim değişikliğiyle ilgili davalar, azalan su kaynaklarından tehlikeli sıcak hava dalgalarına kadar, sonuçları milyonlarca insanı etkileyen durumlar nedeniyle son beş yılda iki kattan fazla arttı. BM Çevre Programı (UNEP) ve Columbia Üniversitesi tarafından hazırlanan ve halihazırda devam eden iklim davalarını küresel veri tabanında izleyen rapora göre, son beş yılda 65 yargı bölgesinde iklimle ilgili 2 bin 180 dava açıldı. Amerika Birleşik Devletleri bin 500'den fazla vaka ile başı çekerken, diğer ülkelerde de artış görülüyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

FİLİPİNLER'İN KUZEYİNDE DOKSURİ TAYFONU NEDENİYLE ÖLENLERİN SAYISI 6'YA ÇIKTI

GÜNEY KORE'DE AŞIRI SICAKLAR NEDENİYLE HAYATINI KAYBEDENLERİN SAYISI 23'E YÜKSELDİ

Güney Kore'yi etkisi altına alan sıcak hava dalgası nedeniyle ölenlerin sayısı 23'e yükseldi. Aşırı sıcaklara ilişkin Seul hükümeti tarafından yapılan uyarının en yüksek olan "ciddi" seviyesinde devam ettiği açıklandı. Ülkede etkisini gösteren aşırı sıcaklara bağlı yaşamını yitirenlerin sayısı 23'e yükseldi, bu sayı 2022'deki sıcak hava dalgası nedeniyle ölenlerin neredeyse 3 katına denk geliyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Ülkenin kuzeyini vuran tayfandan binlerce kişi etkilenirken, çok sayıda evin çatısı uçtu. Yetkililer, Cagayan bölgesinde yaklaşık 16 bin kişinin evlerinden tahliye edildiğini, bazı kasabalarda sel, bazı bölgelerde de heyelanlar meydana geldiğini açıkladı. Benguet eyaletinde heyelan nedeniyle toprak altında kalan bir evde 4 kişi, ülkenin kuzeyindeki Baguio kenti ve Isabela eyaletinde de birer kişi yaşamını yitirdi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DOKSURI TAYFUNU DEVAM EDİYOR! ÇİN'DE ÖLÜ SAYISI 21'E YÜKSELDİ

Doksuri Tayfunu'nun etkisiyle Çin'in başkenti Pekin, Tianjin kenti ve Hebei eyaletinde 29 Temmuz 2023 Cumartesi günü başlayan ve 4 gün boyunca etkili olan şiddetli yağışlarda ölenlerin sayısı 21'e yükseldi. Pekin'in selden en fazla etkilenen bölgelerinden biri olan Fangshan semtinde kayıp olan bir arama kurtarma personelinin bugün cansız bedenine ulaşılmasıyla başkentte ölü sayısı 12'ye yükseldi. Pekin'de 26, Hebei'de ise 6 kişiden hâlâ Haber alınmıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YEDİKLERİMİZLE İKLİM KRİZİ ARASINDA NE TÜR BİR İLİŞKİ VAR?

AMOC FELAKETİ KAPIDA MI?

Dünya'nın iklim dengesini sağlayan "Gulf Stream" sıcak su akıntısının küresel iklim değişikliği nedeniyle çökebileceğine yönelik araştırma, endişe yarattı. Uzmanlar, küresel sıcaklık ortalamasında 4,5 derecelik bir artış yaşanması halinde sistemin çökeceğine dikkat çekerek, bazı bölgelerde aşırı sıcaklıklar bazı bölgelerde ise buzul çağının yaşanabileceğini, aşırı kuraklığa bağlı tarımsal üretimin büyük darbe alacağını belirtiyor. Yeni bir araştırma, Avrupa'nın kuzeyindeki iklimi yumuşatarak yaşanabilir kılan Gulf Stream sıcak su akıntısının iklim değişikliği nedeniyle 2025'ten itibaren "her an" çökebileceğini ortaya koydu.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Küresel sıcaklıkların artmasına yol açan sera gazı salımlarının oluşumunda hayvancılığın önemli bir katkısı olduğu biliniyor. Et ve süt ürünleri tüketiminin azaltılmasının, vejetaryen veya vegan beslenme alışkanlıklarının iklim krizi üzerindeki etkisi bir süredir tartışılıyor. Peki diyetimiz karbon ayak izimizi gerçekte ne kadar etkiliyor? Oxford Üniversitesi'nden bilim insanları tarafından yapılan ve Nature Food dergisinde yayımlanan yeni bir araştırmaya göre vegan beslenmek, gıda üretiminin çevreye verdiği zararı büyük ölçüde azaltıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DÜNYA'DA EN ÇOK 'GÜNEŞ ALAN' NOKTA: VENÜS ÜZERİNDE AYAKTA DİKİLMEK GİBİ!

Güney Amerika'nın batı yakasına yakın bir yerde And Dağları'nın yakınında geniş bir plato bulunuyor. Atacama Çölü'ndeki Altiplano... Quechua ve Aymara dillerinde Qullaw olarak bilinen Altiplano aslında İspanyolcada "yüksek düzlük" yani "plato" demek. Rakımı 4 bin metreden yüksek olan, Dünya üzerindeki bu genellikle soğuk ve kuru nokta, aynı zamanda gezegendeki diğer tüm yerlerden daha fazla güneş ışığı alıyor. Bu özelliğiyle Altiplano, daha yüksek ve ekvatora daha yakın yerleri gölgede bırakıyor ve neredeyse Venüs kadar güneş ışığı görebiliyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

ARJANTİN'DE KAVURUCU KIŞ! SICAKLAR GÜNEY YARIM KÜREYİ DE ETKİLİYOR

İSPANYA'NIN BAZI KESİMLERİNDE KURAKLIK NEDENİYLE ACIL DURUM İLAN EDİLDİ

Acil durum kapsamında tarımda kullanılan suyun yüzde 80, endüstriyel su kullanımının ise yüzde 25 kısıtlanacağı; yüzme havuzlarının doldurulmasının yanı sıra bahçe ve parkların sulamasının yasaklanacağı belirtildi. Katalonya Su Dairesi Direktörü Samuel Reyes, acil durum kapsamında getirilen kısıtlamaların, tarımsal ve endüstriyel su kullanımında uygulanacağını, içme suyunu etkilemeyeceğini söyledi. Su Dairesinden yapılan açıklamada, Katalonya'daki toplam nüfusu 26 bine ulaşan 24 kasabayı etkileyecek önlemlerin, gelecek hafta yürürlüğe gireceği bildirildi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Kış aylarının yaşandığı Güney yarımkürede bulunan Arjantin'in başkenti Ağustos'a 117 yılın en sıcak başlangıcı rekorunu kırarken Şili bölgeleri tarihi sıcak yaşıyor. Şili ve Arjantin, iklim değişikliğinin giderek artan korkunç etkilerinin bir başka işareti olarak, kış aylarında anormal derecede yüksek sıcaklıklar yaşıyor. Arjantin'in başkenti Buenos Aires şehrinde salı günü sıcaklık 30 santigrat dereceyi geçti. Ülkenin Ulusal Meteoroloji Servisi, "Bu, 117 yıllık verilerde Ağustos ayının en sıcak başlangıcı" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

HİNDİSTAN'IN KUZEYİNDEKİ SEL VE TOPRAK KAYMALARINDA 50'DEN FAZLA KİŞİ ÖLDÜ

Himaçal Pradeş Başbakanı Sukhvinder Singh Sukhu, eski adı Twitter olan X sosyal medya platformundan yaptığı açıklamada, son 24 saatte eyalette 50'den fazla kişinin hayatını kaybettiğini, 20'nin üzerinde kişinin de mahsur kaldığını belirterek, ölü sayısının artmasını öngördüklerini bildirdi. Himaçal Pradeş'in Shimla kentindeki Shiv Tapınağı'nda meydana gelen toprak kaymasının ardından 14 kişinin cesedine ulaşıldı.

Haberin devamı için [tıklayınız.](#)

SUSUZLUĞA SIS MODELİ! BAZI ÜLKELER BAŞLADI

Sıcak havalar yurttaki etkisini gösterirken barajlardaki doluluk oranı düştü. Kuraklık tehlikesi sadece Türkiye'de değil tüm dünyada endişe yaratırken bazı ülkelerde susuzluğa karşı sis formülü uygulanıyor. Başta yeraltı sularının üçte ikisi mevsim normallerinin altına düşen Fransa olmak üzere birçok ülkenin son yıllarda susuzluğa karşı "sis toplama" yöntemi uyguladığı bildirildi. İlk insanların Şili'deki Atacama Çölünde çiylerden su topladığı biliniyor.

Haberin devamı için [tıklayınız.](#)

YENİ ZELANDA YÜZDE 100 YENİLENEBİLİR ENERJİYE GEÇEN İLK ÜLKE OLMAYI HEDEFLİYOR

Ülkesi için büyük fırsatların "iklim liderliğinde" yattığını ifade eden Hipkins, BlackRock'un sağladığı 2 milyar doları bulan fonun bugüne kadar bir ülkeye yapılan en büyük dekarbonizasyon yatırımı olacağını duyurdu. Hipkins, bugünün Yeni Zelanda'nın yüzde 100 yenilenebilir enerjiye geçişinde ve 2050 yılına kadar net sıfır emisyon hedefinde bir dönüm noktası olduğunu vurguladı.

Haberin devamı için [tıklayınız.](#)

BATAN BİR ARABADAN NASIL KURTULURSUNUZ?

Film sahnelerinden aşına olduğumuz batan arabadan kurtulma anında birçoğumuz gerilmişizdir. Belki de biz orada olsak ne yaparız diye düşündüğümüz bile olmuştur. Tuhaf bir nedenle kendinizi araba sürerken olmanız gereken en son yere, yani su altına düşerseniz ne yapmalısınız? Kaçmak için kapıyı kullanmayın! Aslında, su basıncı nedeniyle muhtemelen kapıyı açamayacaksınız. O yüzden nefesini tut, pencereden dışarı çık ve harekete geç.

Haberin devamı için [tıklayınız.](#)

KURAKLIK SU SEVİYESİNİ DÜŞÜRDÜ: PANAMA KANALI'NDA YÜZLERCE GEMİ KARAYA OTURDU

Panama Kanalı'nda kuraklı sebebiyle su seviyesinin düşmesi gemilere zor anlar yaşatıyor. Gazeteci İbrahim Haskoloğlu yaptığı paylaşımında "Panama kanalının çevresindeki su seviyesi kuraklık nedeniyle düştü. Yüzlerce gemi kanaldan geçmeyi bekliyor, birçoğu karaya oturdu. Deniz trafiği kitlendi. Tarihin en büyük sıkışıklığı olarak belirtiliyor." dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

2030 YILINI İŞARET ETTİ: 10 MİLYON İNSAN EVSİZ KALABİLİR!

Atmosferin aşırı ısınmasından dolayı, sıcaklıkların artması ile deniz seviyesinin yükselmesi bekleniyor. Bu yükselişle beraber birçok evin sular altında kalacağı, okyanus akıntılarının durması ve yeni bir buzul çağına başlaması da beklentiler arasında. Tüm bu olaylara insanlık tanıklık ederken Meteoroloji Uzmanı Dr. Deniz Demirhan, 2030 yılını işaret etti ve global sıcaklık artışını düşürmediğimiz sürece, deniz seviyesindeki yükselmeden dolayı yaklaşık 10 milyon insanın evsiz kalacağını söyledi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KABE'DE ŞİDDETLİ YAĞIŞ VE FIRTINA | "SÜPER HÜCRE" MEKKE'Yİ VURDU

Suudi Arabistan'ın Mekke kentinde kuvvetli yağış ve fırtına zor anlar yaşattı. Yaşanan hava olayının "Süper Hücre" olduğu öğrenildi. Akşam saatlerinde Mekke'de etkili olan Süper Hücre olayı, şiddetli yağış ve fırtına ile Kabe'de ibadet eden Müslümanlara zor anlar yaşattı. Mescid-i Haram'da tavaf yapan yüzlerce kişinin fırtına ve sağanak yağış nedeniyle zor anlar yaşadığı görüntüler sosyal medyada yer aldı. Şiddetli rüzgar nedeniyle ağır plastik bariyerlerin uçtuğu ve insanlara çarptığı görüntüler fırtınanın boyutlarını ortaya koydu. Yapılan paylaşımlarda ayrıca Mekke'nin ünlü saat kulesine yıldırımın düşme anı da yer aldı.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İstanbul- Ağazağa, Fen Edebiyat A1 Anfisi, Şubat 1984: 1-Mehmet Döndürür 2-Sinan Bılır 3-Selma Yılmaz 4-Betül Nariner 5-Metin Gök 6-Selçuk Karadeli,7-Adil Tek 8-Bülent Mertayrek 9-Ahmet Taşpınar 10-Özcan Erçandırlı 11-Sefer Tekeli 12-Ahmet Tunç 13-Salih Türkay Oktay 14-Adnan Bazarar 15-Mustafa Diren 16-Mehmet Çağlar 17-Handan Önenköprülü (Tuysu) 18-Halit Namdar 19-Muafak Freiwan 20-A. Tayfun Yüksel 21-Yavuz Tamgüney 22-Prof. Dr. Fevzi Erdoğan 23-Hayretti Bacanlı 24-Gülnur Özçivi(Kavukçu) 25-Nadide Sultan Kılıç (Sucularlı) 26-Raiika Alev Temel (Tahmaz) 27-Gülnihal Akyüz 28-Ayten Güven (Kalafat) 29-Levent Altan 30-Selmin Er 31-Rukiye Özdemir 32-Figen Ünsaldık 33-Meral Özdağlar (Altan)

Beşiktaş Fulya, OTİM (O zamanki adıyla Ortadoğu Ticaret Merkezi), Aralık 1983: 1-Bahar Palamatçı (Oğuzhan) 2-Yavuz Sezen 3-Muhammed Bamyacı 4-Özcan Erçandırlı 5-Adnan Bazarar 6-Selim Karakülah 7-Bülent Mertayrek 8-Gülnihal Akyüz 9-Halit Namdar 10-Nurda Onlu (Bayraktar) 11-Yalçın Bayraktar 12-Nadide Sultan Kılıç(Sucularlı) 13-Mete Kocyiğit 14-M. Yüksel Akat 15-Murat Tuysu 16-Osman Özen 17-Yunus Hocanın Eşi 18-Handan Önenköprülü(Tuysu) 19-Sabahattin Akman 20-Mustafa Diren 21-Ayşin... (Fakülte Sekreteri) 22- Prof. Dr. Yunus Borhan, 23-Mustafa Özkurt 24-Sefer Tekeli 25-Mustafa Karacam 26- Prof. Dr. Fevzi Erdoğan 27-Yavuz Tamgüney 28-Betül Nariner(Çakır) 29-Levent Altan 30-A.Tayfun Yüksel 31- Süreyya Hocanın Eşi 32-Hayrettin Bacanlı 33-Hüseyin Yiğiter 34-R.Alev Temel(Tahmaz) 35-İsmail Küçük 36-Prof. Dr. Süreyya Öney 37-Adil Tek 38-Veysel Yıldırım 39-Ali Çelebi 40-Gülnur Özçivi(Kavukçu) 41-Mahmut Hocanın Eşi 42-Nurettin Bazarar 43-Metin Gök 44-M.Emin Hayrhoğlu 45- Prof. Dr. Mahmut Celal Barla 46-Ahmet Taşpınar 47-Majid Sultani 48-Raci Çoruklu 49-Fevzi Devenci 50-Tamer Dinçer 51-Selçuk Karadeli 52-İsmail Ataş 53-Nurettin Çam

Kaynak: Fotoğraflar için meslektaşımız Adil Tek'e teşekkür ederiz.

MANZARANIN MUHTEŞEM OLDUĞU 51 YER

Büyüleyici ve büyük bir gezegende yaşıyoruz. Doğa, muhteşem görüntülerle, benzersiz vesayısız güzelliklerle dolu. Tabiat ananın sunduğu dünyanın en güzel yerlerinden en çok hangisini görmek istediğinizi sorsak, kararvermekte zorlanacağınızdan eminiz. Yine de manzaranın muhteşemliği üzerinden bir sıralama yapabiliriz. Sırası tartışmalı olabilir ancak kesin olan tek bir şey var: O da hepsinin görülmesi gerektiği...Conde Nast Traveler dergisinin yazarı Caitlin Mortan'ın derlediği "Dünyanın en güzel yerleri"nden 2 tanesi Türkiye'den.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

SEYREDİLMESİ GEREKEN 10 BİLİM İNSANI BİYOGRAFİSİ

EKİM DÜŞÜ (1999): Homer H. Hickam Jr. Batı Virginia'da yaşayan bir madencinin oğluydu. 1957'de Sovyetler Birliği'nin Sputnik 1 adlı füzeyi uzaya göndermesinin ardından o da arkadaşlarıyla birlikte füze çalışmalarına başladı. Başta babası olmak üzere yakın çevrelerinde hiç kimse onlara inanmıyordu... Yıllar sonra NASA'da mühendis olarak çalışacak olan Hickam'ın 'Rocket Boys' adlı yaşam öyküsünden sinemaya uyarlanan filmde başrolü Jake Gyllenhaal canlandırdı. Chris Cooper, Chris Owen ve Laura Dern'ün de oynadığı filmi Joe Johnston yönetti.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BU AYKI ÖNERİLERİMİZ

FİLM ÖNERİSİ

THE SWARM

BELGESEL ÖNERİMİZ

COWSPIRACY

KİTAP ÖNERİMİZ

STEFAN RAHMSTORF
HANS JOACHIM SCHELLNHUBER

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

TEŞHİSİ, TAHMİNİ, ÇÖZÜMÜ

RHAK

İNSANLAR VE AĞAÇLAR

İnsanlar ve ağaçların arasında eski zamanlardan gelen özel bir bağ var. Bu özel bağı oluşturan birçok ortak noktalar var hem insanların hem de ağaçların çoğunlukla sudan oluşması, benzer fiziksel özellikleri paylaşmamız ve her birimizin tamamen benzersiz olduğu gerçeği. Buna ek olarak insanlar ve ağaçlar birbirine bağımlıdır; ağaçlar karbondioksit alıp oksijeni serbest bırakırken, biz oksijen alır ve karbondioksiti soluruz. Hem insanlar hem de ağaçlar, tepede bir taç ve merkezi, bir gövdeden çıkan uzuvlar ile dik dururlar. Ek olarak, akciğerlerimizin boru şeklindeki dallanma modeli birçok ağacın kök sistemine benzer.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

FOTOĞRAFLARA GİZLENMİŞ CENNET İĞNEADA LONGOZ ORMANLARI

İğneada Longoz Ormanları'nın en etkileyici noktalarından biri. Çünkü bir longozda görülebilecek tüm ekosistemleri bir arada barındırıyor: dere, göl, kumullar, longoz ormanları ve deniz. Bulanık Dere'nin Karadeniz'e döküldüğü yerde oluşturduğu kumul birikintileri, lagün gölü Aypoloz'u doğurmuş. Yöre halkının "Deniz Gölü" de dediği lagünün arkındaysa, İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı'nda "Mutlak Koruma Bölgesi" olarak işaretlenen subasar ormanları görülüyor.

Foto sahibi: @atlasdergisi Bülent Özalp @bulentozalp

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

BUZDOLABI ALMIYORLAR, BİNLERCE YILLIK OYMA MAĞARALARI KULLANIYORLAR

Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde binlerce yıllık oyma mağaralara turşu, salça, patates, soğan ve gilaburu gibi yiyecekler konularak 1 yıl boyunca bozulmadan muhafaza ediliyor. Mimar Sinan'ın doğum yeri olan Melikgazi ilçesine bağlı Ağırnas Mahallesi'ndeki evlerin altında binlerce yıl öncesine dayanan oyma mağaralar bulunuyor. Uzun yıllar farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan mabet evi ve yiyeceklerin muhafazası için oyulan mağaralar, bugün de soğuk hava deposu olarak kullanılıyor.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KAR VE AYI 8 EYLÜL'DE SİNEMALARDA

Merve Dizdar ve Saygın Soysal başrollerinde yer aldığı yönetmen Selcen Ergun'un ilk uzun metrajlı filmi 'Kar ve Ayı' 8 Eylül'de seyirciyle buluşacak. Merve Dizdar ve Saygın Soysal başrollerinde yer aldığı filmde Asiye Dinçsoy, Erkan Bektaş, Derya Pınar Ak, Onur Gürçay ve Muttalip Müjdecı onlara eşlik ediyor. Selcen Ergun'un senaryosunu Yeşim Aslan'la beraber yazdığı, psikolojik gerilim unsurları taşıyan 'Kar ve Ayı'da kışın bitmek bilmediği uzak bir kasabaya atanan genç bir hemşirenin oradaki erk ilişkileri, sır ortaklıkları ve şüpheyle yüzleşme hikayesi anlatılıyor.

'SÜTLÜ DENİZ' IŞIKLARI BÜYÜLEDİ

İspanya'da ışık saçma (biyolüminesans) özelliğine sahip tek hücreli canlıların, su üzerinde kar gibi bir parlaklık oluşturduğu sütlü deniz olayı büyüledi. İspanya'da 'mareel' olarak da bilinen 'sütlü deniz' olayı gerçekleşti. Sütlü deniz, ülkenin Galiçya bölgesindeki Estorde Plajı'nda güzel görüntüler oluşturdu. İşte ışık saçma (biyolüminesans) özelliğine sahip tek hücreli canlıların, su üzerinde kar gibi bir parlaklık oluşturduğu biyolüminesans olayından kareler...

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

AVRUPA'NIN ZİRVESİ MONT BLANC

Fransa ve İtalya sınırları içinde yer alan Mont Blanc Dağı, 4.792 metre yüksekliğiyle sadece Alpler'in değil, Avrupa'nın da en yüksek dağı ünvanına sahip. Hem Fransızca hem de İtalyanca'da anlamı 'Beyaz Dağ' olan Mont Blanc, zirvesinden eksik olmayan kar ve buz örtüsü nedeniyle bu ismin hakkını veriyor. Manzarasıyla büyüleyen Mont Blanc dağı, zirvesinden 2.440 metre yüksekliğe kadar yamaçlara sahip. Dağın zirvesi, 28 metreye ulaşan kalınlıkta buz takkesi ile örtülü.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TRABZON'DA METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ BULUŞMASI

Trabzon Meteoroloji Bölge Müdürü Sayın Barış Özgün'ün öncülüğünde Meteoroloji Mühendisleri Odası Trabzon İl Temsilcimiz Hayati Akyüz'ün organizasyonu ile yapılan toplantıda Meteoroloji 11. Bölge Müdürlüğü, Trabzon Meydan Meteoroloji Müdürlüğü ile Rize-Artvin Meteoroloji Müdürlüğünde görev yapan meslektaşlarımız Odamıza üye olmuşlardır. Aramıza katılan meslektaşlarımıza ve bu toplantıya öncülük eden Bölge Müdürümüz Barış Özgün ile İl Temsilcimiz Hayati Akyüz'e çok teşekkür ederiz.

Resimdekiler: Barış Özgün, Hayati Akyüz, Ebru Nur Gürbüz Aldanbaş, Barış Aydın, Murat Aktaş, Özgenur Kılıç, Mustafa Oğuz Tekin, Ercan Çölemen

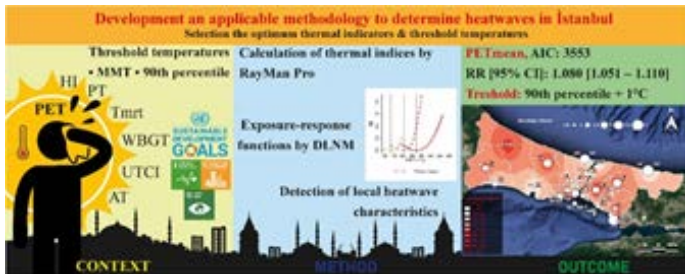
EL NİNO KOŞULLARI BAŞLADI, SICAKLIK REKORLARI DEVAM EDİYOR

Meteoroloji Mühendisleri Odası Ege Bölge Temsilcisi Ayşegül Akıncı Yüksel, El Nino koşullarının da etkisiyle sıcaklık rekorları kırılmaya devam edeceğini, artışın 2024'te de süreceğini belirtti. WMO Genel Sekreteri Prof. Petteri Taalas'ın, ısınan küremizde giderek daha sık görülen aşırı hava koşullarının, insan sağlığı, ekosistemler, ekonomiler, tarım, enerji ve su kaynakları üzerinde büyük bir etki yarattığını söylediğini hatırlatan Yüksel, "Bu durumda sera gazı emisyonlarının hızlı bir şekilde azaltılması gerekiyor. Taalas'ın acil önlemler alınması gerektiğini belirten açıklamasında, insanların yeni-normal olan aşırı hava koşullarına karşı hazırlıklı olunması gerektiği vurgulandı" dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

İSTANBUL'DA SICAK HAVA DALGALARININ SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

Meslektaşlarımız; Prof. Dr. Hüseyin Toros, Merve Yılmaz, Yiğitalp Kara, Hazan Cansu Çulpan, Günay Can'ın makalesi ilginizi çekebilir. Yüksek bina yoğunluğu, beton yapılar ve sınırlı yeşil alanlar ile karakterize edilen yoğun nüfuslu bir metropol olan İstanbul'da sıcak hava dalgasının özelliklerini anlamak, olumsuz etkilerini azaltmak için çok önemlidir. Bu çalışma, uygun termal göstergeleri belirleyerek ısı dalgalarını tanımlamak için bir metodoloji geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

YARIN TERMOMETRELER, 40'İ GÖSTERECEK

Meteoroloji Mühendisleri Odası İl Temsilcisi Bilhan Dalkılıç, Edirne’de yarın itibariyle hava sıcaklığının 40 dereceye yaklaşacağını dile getirerek, “7 Ağustos-31 Ağustos tarihleri arasında sıcaklıkların 30-35 derece bandında seyretmesi tahmin edilmekte” dedi. “Ancak yarın sıcaklığın 40 dereceye yaklaşması beklenmektedir. Dünya Meteoroloji Örgütüne (WMO) göre, El Nino’nun etkisiyle hem karalarda hem de okyanuslarda sıcaklık daha da artarak, Haziran ve Temmuz aylarında Pasifikte ve Atlantikte olağanüstü sıcaklıklar meydana gelmiştir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

MERİÇ NEHRİ, SON 5 YILIN EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE AKIYOR

Edirne’de mevsim yağışlarının azalması ile tarım arazilerini sulayan önemli su kaynaklarından Meriç Nehri’ndeki su, son 5 yılın en düşük seviyesinde akmaya başladı. DSI Edirne 112’nci Bölge Müdürlüğü verilerine göre, 5 yıl önce aynı dönemde 158 metreküp/saniye ile akan nehirde debi, bu yıl 54 metreküp/saniyeye geriledi. Meteoroloji Mühendisleri Odası Edirne Temsilcisi Bilhan Dalkılıç, “Bu artık bizim olağan bir durumumuz oldu. Bu durumda artık uyum sağlayıp, tedbirler almaktan başka çaremiz yok. Üretici de bu durumu öngörüp, planlı davranmalı” dedi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

TEKZİP

İKLİM Ağustos 2023 sayımızda KKTC Ercan Havalimanında Meteoroloji Mühendisleri Odası Bildirisi diye yayımlanan aşağıdaki yazı “K.K.T.C. Ercan Havalimanı Meydan Meteoroloji Çalışanlarına” aittir. En altta KKTC Ercan Havalimanında Meteoroloji Mühendisleri Odası Bildirisi yer almaktadır. Bu karışıklık için özür diler, her iki bildiriye peş peşe vererek düzeltmeye çalıştığımızı bildirmek isteriz.

Havaalanlarında uçuş güvenliği için olmazsa olmaz paydaşlardan biri de Meydan Meteoroloji İstasyonlarıdır. Tüm Dünya’da olduğu gibi, K.K.T.C. Meteoroloji Dairesi Ercan Meydan Meteoroloji İstasyonu da havacılığa hizmet ederken hazırladığı “meydan meteorolojik gözlemi” ve “meydan hava tahmini” raporlarında, pist başlarında kurulu ICAO(Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) standartlarına uygun, AWOS (Otomatik Hava Gözlem Sistemi) sistemlerinden yararlanmaktadır. Bu bağlamda, Ercan Havaalanı’nda yeni açılacak pist için de ICAO standartlarına ve ihtiyaca uygun AWOS otomatik sisteminin teknik özellikleri ile donanımının ne olması gerektiği konusunda K.K.T.C Meteoroloji Dairesi defaaten ilgililere bilgi ve görüş vermiştir. Fakat bu sistemler henüz ALINMAMIŞTIR.

Ayrıca Ercan havaalanının yeni lokasyonuna uygun, pist başını rahatça görebilecek yeni bir meteoroloji gözlem kulesine de ihtiyaç vardır. Mevcut meteoroloji gözlem kulesi, yeni durumdan kaynaklı olarak oluşan mesafe ve kot farkından dolayı, yeni pistin aktif pist başını görememektedir. Bu da pist başında gerçekleşecek hava olaylarının sağlıklı olarak gözlemlenmesi ve rapor edilmesi noktasında risk oluşturmaktadır. Keza bu durum da ilgililerle birçok kez paylaşılmıştır fakat yeni meteoroloji gözlem kulesi de henüz YAPILMAMIŞTIR.

Ercan yeni havaalanının 20 Temmuz 2023’de açılmasının gündeme gelmesi ile birlikte, Ercan Havaalanı yeni pisti için, K.K.T.C. Meteoroloji Dairesi’nin “uygun değil” görüşü vermesine rağmen, gerekli teknik özellikleri taşımayan, sadece deprem, yangın, ana sistemin devre dışı kalması gibi acil durumlarda kısa süreliğine mobil olarak kurulup kullanılan, havaalanları için hayati önem taşıyan pist görüş mesafesi ve bulut taban yüksekliği ölçümlerini yapmayan ikinci el otomatik mobil meteoroloji istasyonları kurulmuştur. Meydan Meteoroloji İstasyonu personeli, uçuş güvenliği için kritik bir görev yapmaktadır; tüm Dünya’da, havacılıkta yaşanan herhangi bir kaza, kırım veya ciddi olayda ilk sorgulanan birim Meydan Meteoroloji İstasyonu personelleridir. K.K.T.C. Meteoroloji Dairesi Ercan Meydan Meteoroloji personeli ve teknisyenleri de görevlerinin ciddiyetinin ve sorumluluklarının farkında olup azami özen ve özveriyle çalışmaktadır. Fakat mevcut yetersiz teknik ve fiziki şartlarda görev yapacak olmaktan dolayı da endişe duymaktadır. Geline aşamada, teknik ve fiziki çalışma koşullarımızın ICAO standartlarına getirilmemesi durumunda, yaşanması muhtemel herhangi bir kaza ve/veya kırım ve/veya ciddi olayda, çalışanlar olarak herhangi bir sorumluluk kabul etmeyeceğimizi bilgilerinize. Saygıyla arz ederiz. Bu yazının İKLİM Ağustos 2023 sayımızda yayınlanmasının ardından K.K.T.C. Meteoroloji Mühendisleri Odası bizimle iletişime geçerek bu yanlışlığın düzeltilmesini talep etmişlerdir. Bu yanlışlığı düzeltmek adına K.K.T.C. Meteoroloji Mühendisleri Odasından gelen yazıyı aşağıda bilgilerinize sunuyoruz.

K.K.T.C. Ercan Havalimanı Meydan Meteoroloji Çalışanları

**K.T.M.M.O.B.
METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI (1977)**

TARİH: 12/07/2023

Meteoroloji Mühendisleri Odası'nın Yeni Ercan Havalimanı ile ilgili görüşleri:

Öncelikle belirtmek isteriz ki; Meteoroloji Mühendisleri Odası olarak ülkemize modern, çağdaş ve günümüz koşullarına uygun, ihtiyacı karşılayabilecek yeni bir havalimanı kazandırılmasından son derece mutluyuz.

Yaklaşık 10 yıldır yapımı devam eden ve bir türlü tamamlanamayan yeni havalimanı ile ilgili sürecin başından beri takipçisi olmakla birlikte süreçle ilgili edinebildiğimiz bilgiler sınırlıdır.

Gelinen son aşamada 20 Temmuz 2023 tarihinde açılacağı duyurulan yeni havalimanı ile ilgili konunun uzmanları olarak yaptığımız tespitleri yetkililer ve halk ile paylaşmak ve teknik eksiklikler nedeni ile oluşması muhtemel olan kaza – kırım hususlarında uyarıda bulunmak durumundayız.

Uluslararası Sivil Havacılık (ICAO) standartlarına uygun meteorolojik alet ve cihazlar ve bu cihazları kullanarak 7 gün 24 saat meteorolojik gözlem ve meydan hava tahmini yapan meteoroloji personelinin bulunması gereken "Meteoroloji Kulesi" ne yazık ki yeni havalimanı yapılırken **UNUTULMUŞTUR**. Her pist için olmazsa olmaz olan ve hayati önem taşıyan pist görüş mesafesi (RVR) ve bulut taban yüksekliği ölçümü yapan aletler yeni pist başlarına kurulmamıştır. Bu da özellikle gece uçuşlarında sis, pus, yağış vb. hadise durumlarında uçağın inip kalkamaması ve her uçuş için Sivil Havacılık tarafından notam yayınlanması demektir.

ICAO standartlarına uygun Otomatik Gözlem Sistemi olmamasından dolayı, mevcut pist ve yeni pistin kod farkından kaynaklanan altimetrik basınç farklılıkları uçağın iniş ve kalkışı esnasında çok büyük hayati riskler oluşturmaktadır.

En başta da belirttiğimiz gibi Meteoroloji Mühendisleri Odası olarak yeni havalimanının ülkemize kazandırılmasından dolayı mutluluk duymakla birlikte, yukarıda bahsi geçen teknik eksiklikler tamamlanmadan açılacak olmasından, Meteoroloji Dairesi Meydan Meteoroloji İstasyonu personelinin de belirttiği gibi son derece rahatsız ve endişeliyiz.

Mevcut durumda gözlemcinin görüş alanı dışında kalan ve RVR cihazı olmayan, sadece deprem, savaş vb. acil durumlar için **GEÇİCİ** olarak kullanılabilen mobil meteoroloji istasyonları ile çalışacak bir pist için uçuş güvenliğinden bahsetmek mümkün değildir.

20 Temmuz 2023 tarihinde gerçekleştirileceği duyurulan ilk uçuş ve sonrasında uçuşlar için can güvenliğinden endişeli olduğumuzu ve uçuş güvenliğini riske atmayı gerektirecek hiçbir mazareti kabul etmediğimizi belirtmek isteriz.

Meteoroloji Mühendisleri Odası

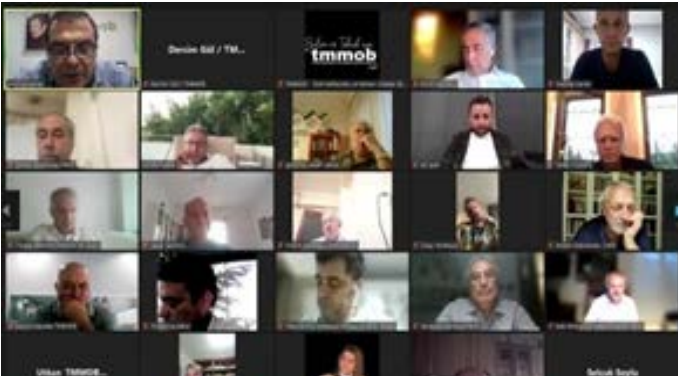
**MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR
PLANCILARININ HAKLARINI
SAVUNMAYA, İNSANCA YAŞANACAK
BİR GELİR DÜZEYİ İÇİN MÜCADELE
ETMEYE DEVAM EDECEĞİZ!**

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ortak ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, mesleğimizin toplumun ortak çıkarına uygun olarak gelişimini sağlamak, meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak birliğimizin kuruluş amacıdır. Bu çerçevede, mesleğimiz ve meslektaşlarımızla ilgili konularda resmi makamlarla iş birliği yaparak gerekli yardım ve tekliflerde bulunulmakta, mesleki konularımızdaki mevzuat ve şartnameler hakkında görüşlerimiz ilgililere ve kamuoyuna bildirilmektedir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

**TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA
BAŞKANLARI ORTAK TOPLANTISI
GERÇEKLEŞTİRİLDİ**

**KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR
VE ŞEHİR PLANCILARININ SESİNİ
DUYUN!**

4 milyona yakın kamu çalışanı ve milyonlarca memur emeklisi, ekonomik krizin yarattığı sorunlarının çözümü için açıklanacak olan 2023 yılının ikinci altı ayında alacağı maaş zamları ile birlikte özlük haklarında iyileştirme yapılmasını da beklemekteydi. Açıklanan %17.55 ve seyhanen 8 bin lira maaş zammı, meslektaşlarımızın içinde bulunduğu derin yoksullaşmaya ve alım gücü kaybına çözüm olmamıştır. Ortaya çıkan sonuçla, meslektaşlarımızın maaşlarındaki artış resmi enflasyona mahkum edilmiş, geçmiş kayıplar telafi edilmemiş, özlük haklarında iyileştirme gerçekleştirilmemiştir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları Ortak Toplantısı 17 Temmuz 2023 tarihinde "Gündemdeki Gelişmeler ve TMMOB Çalışmaları" gündemi ile çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. Toplantıya TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Selçuk Uluata, TMMOB Genel Sekreteri Dersim Gül, Yürütme Kurulu Üyeleri, Oda Başkanları katılırken, Meteoroloji Mühendisleri Odası 2. Başkanı İsmail Küçük katılım sağlamıştır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

KAMU EMEKÇİLERİ EKONOMİK, SOSYAL VE ÖZLÜK SORUNLARINA ÇÖZÜM İSTİYOR! TOPLU SÖZLEŞME SÜREÇLERİNİN TAKİPÇİSİYİZ!

4 milyona yakın kamu emekçisinin maaş ve özlük haklarının belirleneceği Toplu Sözleşme süreci 1 Ağustos itibariyle başladı. Toplu sözleşme süreçleri sadece maaş artışı pazarlığı yapılan değil, emekçilerin çalışma yaşamına ilişkin ekonomik, sosyal ve özlük sorunlarına çözüm aranan süreçlerdir. Seçim Sonrası Ekonomik Kriz Derinleşiyor! Kısa zaman önce gerçekleştirilen seçimler öncesinde ekonominin ne kadar iyi olduğunu, ülkenin ne kadar büyüdüğünü, refahın ne kadar arttığını dile getiren AKP iktidarı, seçimlerin hemen ardından gerçek yüzünü göstererek, birbiri ardına zam ve vergi artışlarına başlamıştır.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ RAPORU YAYINLANDI

6 Şubat Depremi sonrası TMMOB ve bağlı Odaların ayrı ayrı depremle ilgili gözlem ve raporları yayınlanmıştır. Deprem izleri hala sürerken altıncı ayında TMMOB; kapsamlı deprem raporunu 6 Ağustos 2023 tarihinde yayınladı. Son yıllarda birbiri ardına felaketler yaşıyoruz. Yaşanan her aşırı doğa olayı, gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle afete dönüşerek büyük can ve mal kayıplarına neden oluyor. 6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli yaşadığımız depremler bu felaketlerin en büyüğü oldu. Geniş bir coğrafyayı etkileyen depremde on binlerce insan hayatını kaybetti. Yaşanan felaketlerin nedenlerini ve sonuçlarını gizlemeyi yönetim politikası haline getirmiş olan siyasi iktidar, depremin de kayıplarını da tam olarak açıklamış değildir.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

Kamuda çalışan ve emekli olan meslektaşlarımızın haklarına dikkat çekmek için bugün sosyal medyada paylaşımlarımız başladı.

#haklarımızızıçinsesver

Hashtag ile paylaşımlar yapılması önemli. TMMOB ve oda hesaplarımızdan görsellere ulaşabilirsiniz. Desteğinizi bekliyoruz. Birlikte güçlüyüz. Haklarımız için ses çıkaralım.

DEPREMİN ÜZERİNDEN ALTI AY GEÇTİ: NET OLAN TEK ŞEY BELİRSİZLİK

6 Şubat depremlerinin üzerinden altı ay geçti. Bu sürede neler yapıldı veya yapılmadı, depremin doğrudan etkilediği 11 ilde hayat şu an ne durumda, bundan sonra ne olacak? Bu ve benzeri sorulara yanıt bulabilmek için yaptığımız çalışmalar, görüştüğümüz onlarca kişinin verdiği bilgiler, aylar süren araştırmalara dayanan raporlardan çıkan sonuç şu: Deprem sadece 11 ili değil, bütün ülkeyi kapsayan bir yıkıma dönüşüyor. Resmi verileri de inceleyince durumu özetleyen tek şey belirsizlik.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DEPREMZEDELER: BİZİ UNUTMAYIN

Kahramanmaraş merkezli depremlerin üzerinden altı ay geçti. Ancak depremzedeler hâlâ barınma ve içme suyu gibi temel ihtiyaçlarını bile karşılamakta zorlanıyor. Hukuki sürecin şeffaf yürütülmemesi de depremzedeleri kaygılandırıyor. Türk Mühendis ve Mimarlar Odası Birliği (TMMOB) Başkanı Emin Koramaz, Eğitim İş Başkanı Kadem Özbay, Halk Sağlığı Uzmanı Çağatay Güler ve avukat Cihan Arık, deprem bölgesinde yaşananları Cumhuriyet'e değerlendirdi. Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Güler, bölgede tıbbi muayene, tetkik, ilaca erişim ve tıbbi kayıt sistemi yetersiz olduğuna değindi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

TMMOB, KESK, TTB, TDB ve TBB AKBELEN'DE: SUÇTA ISRAR ETMEYİN! AKBELEN'DE DOĞA KATLIAMINA SON VERİN!

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve Türk Dişhekimleri Birliği (TDB) Akbelen Ormanları'nda kömürlü termik santral için ağaçların katledilmesine ve ormanlarına sahip çıkan halka yönelik güvenlik güçlerinin saldırılarına karşı İzköy'deki direniş alanını ziyaret ederek bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

DENİZ ÜSTÜ RÜZGAR ENERJİSİ' İÇİN İLK KEZ ALAN BELİRLENDİ

Bakanlığın internet sitesinden yapılan açıklamada Bandırma, Bozcaada, Gelibolu ve Karabiga'daki 4 deniz üstü RES alanının Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği kapsamında aday YEKA olarak belirlendiği bildirildi. Söz konusu açıklamada, şunlar kaydedildi: "09/10/2016 tarih ve 29852 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği kapsamında aşağıda sayısal bilgileri (.kml) verilen alanlar Denizüstü RES Aday YEKA olarak belirlenmiş olup söz konusu alanların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak ilan edilmesine yönelik detay çalışmalara başlanmıştır."

Haberin devamı için [tıklayınız](#).

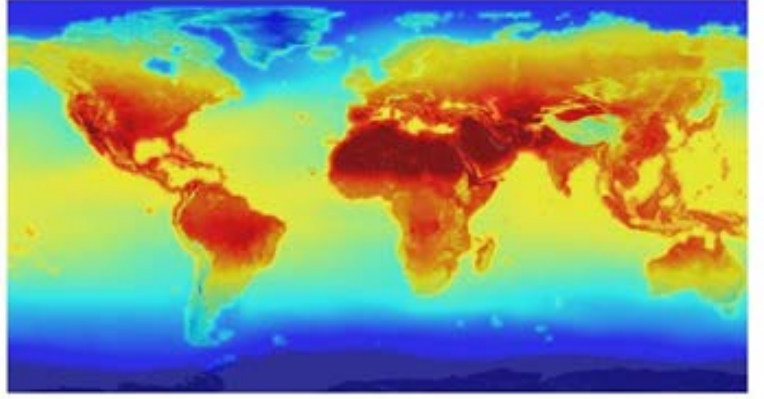
SICAK HAVANIN ŞİDDET İÇEREN SUÇLARA ETKİSİ

AHMET KÖSE

Yüksek Meteoroloji Mühendisi
Yayın Kurulu Başkanı

Küresel ısınmanın, Sıcak Hava dalgalarının frekansını artırdığını, bununda şiddet içeren suçlarda artışa neden olduğunu biliyor musunuz?

- Yapılan bilimsel çalışmalar; sıcak hava dalgaları akıl hastalıkları başta olmak üzere şiddet içeren suçlardaki artış arasında önemli bir ilişki olduğunu gösteriyor.
- Sıcak hava dalgasının yaşandığı günlerde öfke denetimi zorlaşıyor, ani tepkilerde artış gözleniyor ve saldırgan davranışlar fazlalaşiyor.
- Sıcak hava dalgaları kalp yetmezliği, kalp krizi, beyin kanaması gibi hastalıkları tetikliyor.

Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin; sıcak hava dalgasına bağlı hastalık ve ölüm oranını, orman yangını dumanından kaynaklanan solunum yolu hastalıkları, kuraklık veya sel sonrasında hâkim olan ve yeni vektör kaynaklı bulaşıcı hastalıkları artırdığı, fırtına veya sel nedeniyle ölüm veya yaralanma gibi çok sayıda olumsuz etkisi vardır.1

İklim değişikliği nedeniyle yüksek sıcaklığın kişilerarası şiddet üzerindeki etkisi üzerine çok fazla ilgi gösterilmemiştir.2

Çok sayıda yapılan bilimsel araştırma, artan sıcaklığın kasıtlı cinayetler gibi bazı şiddet içeren suçları artırdığını öne sürmektedir.³

Sıcak havada cinsel suçların ve saldırıların da arttığı öne sürülmektedir. ABD'nin 7 farklı eyaletinde yapılan bir bilimsel çalışmada, 2007 ile 2017 yılları arasında günlük ortalama sıcaklıktaki her 5°C'lik artış, takip eden 0-8 gün içinde cinsel suçlarda %4,5'lik bir artışla ilişkilendirildi. ⁴

2012 ve 2015 yılları arasında Japonya'da ülke çapında yapılan bir analiz, saldırı nedeniyle ambulans taşımalarının günlük sıcaklıklardaki artışla doğrusal olarak arttığını ortaya koymuştur.⁵

Şiddet olaylarında çoğu suçun kışa göre yaz aylarında veya sıcak mevsimlerde işlendiği mevsimsel bir dağılım gösterdiği ortaya konmuştur.³,

Bu nedenle, sıcak havalarda kişilerarası şiddetin devam etmesi ve iklim değişikliği nedeniyle artan sıcaklıkla gelecekte artması muhtemeldir.⁶

Matthew Ranson'un 2014 tarihli bir bilimsel makalesinde, 2010 yılına kıyasla bu yüzyılın sonunda ABD'de iklim değişikliği nedeniyle ek 22.000 cinayet, 1,2 milyon ağırlaştırılmış saldırı ve 2,3 milyon basit saldırı olabileceği öngörüsünde bulundu.⁷

Hava sıcaklığı ile şiddet içeren suçlar arasındaki pozitif ilişkiyi açıklamaya yardımcı olabilecek iki ana teori vardır. Biyolojik teori veya sıcaklık-saldırganlık teorisi olarak bilinen ilk teori, sıcak havanın rahatsızlık, hayal kırıklığı, dürtüsellik ve saldırganlığı artırarak kişiler arası şiddeti tetiklediğini açıklıyor.⁶

Bununla birlikte, bu teori, sıcaklığın soğuktan sıcağa yükseldiği bölgelerde şiddet içeren suçlardaki artışları açıklamamaktadır.³

Çünkü bu aralıktaki sıcaklık artışının rahatsızlığa neden olması pek olası değildir. Bu tür ortamlar, ortam sıcaklığındaki değişikliğin insanların rutin faaliyetlerini (örneğin, açık hava etkinlikleri ve sosyal temaslar) değiştirebileceğini ve kişilerarası çatışmaları artırabileceğini veya uygun suç ortamları yaratabileceğini öne süren, rutin etkinlik teorisi olarak bilinen ikinci teoriyi gerektirir.⁸

Bir kişinin tepki verme biçimini etkileyen birbiriyle ilişkili demografik, sosyoekonomik, bilişsel, kişilik

Fotoğraf: Engin Akyurt

ve biyolojik faktörlerin rolünü dikkate almak da önemlidir.⁵

Bugüne kadar sıcaklık-şiddet ilişkilerini araştıran bilimsel çalışmalar henüz başlangıç aşamasındadır. Yakalanmayan ve sıcaklık ilişkilerini değiştirebilecek çeşitli şiddet eylemlerine katkıda bulunan başka faktörlerde elbette olabilir. Örneğin, yüksek nüfus yoğunluğu, genç yaş, erkek nüfusunun az oluşu, beyaz oranı ve yüksek gelir eşitsizliği olan ABD eyaletlerinde sıcaklık-cinayet ilişkisi arasında güçlü bir ilişki bulunmuştur. Bu bulgu, sıcaklık-şiddet ilişkilerinin yerel sosyoekonomik ve demografik faktörler tarafından değiştirilebileceğini göstermektedir. Bu nedenle, bir yerde gözlemlenen bir ilişkinin doğrudan başka bir ortama uygulanması doğru değildir. Yaş, cinsiyet, etnik köken, sosyoekonomik durum, kültürel inançlar, hukuk sistemi gibi potansiyel değiştirici faktörleri araştırmak için, özellikle birden çok topluluk ve ülkede yapılan bilimsel çalışmaların detaylandırılması ve iyi analiz edilmesi gerekir. Özetle, kalabalık nüfusa sahip yerleşim yerlerinde sıcaklık ve şiddet arasında bir ilişki olduğunu düşündüren kanıtlar bulunmaktadır. Küresel ısınmayı durduramadığımız ve iklim değişikliğine uyum önlemleri olmadan sıcaklık artmaya devam ettikçe şiddette artış da devam edecektir. İnsanlar arasındaki ilişkileri daha detaylı araştırmak, şiddet yönelik faktörleri ve bunun altında yatan mekanizmaları, olası risk azaltma stratejilerini değerlendirmek için birden fazla ülkede demografik dağılımı da göz önünde bulundurarak daha fazla bilimsel araştırma yapılması gerekmektedir.

Uzun zamandır ülkemizde gözlemlediğim gazete ve televizyon haberlerinde Adana’da adli olayların daha fazla yer alıyor olması acaba sıcak havanın etkisinden midir? Bu konu üzerine de bilimsel bir çalışma yapılması ve sonuçlarının kamuoyu ile paylaşılması faydalı olacaktır, hatta varsa gönüllü bu çalışmayı birlikte de yapabiliriz.

Gelecek sayı sağlıklı ve huzurla görüşmek dileğiyle...

Referanslar

1. Watts N Amann M Arnell N et al.
The 2020 report of The Lancet Countdown on health and climate change: responding to converging crises. Lancet. 2021; 397: 129-170
2. Haines A Ebi K
The imperative for climate action to protect health. N Engl J Med. 2019; 38: 263-273
3. Xu R Xiong X Abramson MJ Li S Guo Y
Ambient temperature and intentional homicide: a multi-city case-crossover study in the US. Environ Int. 2020; 143105992

4. Xu R Xiong X Abramson MJ Li S Guo Y
Association between ambient temperature and sex offense: a case-crossover study in seven large US cities, 2007–2017. Sustain Cities Soc. 2021; 69102828

5. Kubo R Ueda K Seposo X Honda A Takona H
Association between ambient temperature and intentional injuries: a case-crossover analysis using ambient records in Japan. Sci Total Environ. 2021; 774145511

6. Hipp JR Bauer DJ Curran PJ Bollen KA
Crimes of opportunity or crimes of emotion? Testing two explanations of seasonal change in crime. Soc Forces. 2004; 82: 1333-1372

7. Ranson M
Crime, weather and climate change. J Environ Econ Manag. 2014; 67: 274-302

8. Cohn EG
Weather and Crime. Br J Criminol. 1990; 30: 51-64
[https://www.thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196\(21\)00210-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanplh/article/PIIS2542-5196(21)00210-2/fulltext)

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

*Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) **en fazla 7 sayfa olmalıdır.** Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15’ine kadar göndermenizi rica ederiz.*

İKLİM KANUNU

İSMAİL KÜÇÜK

Meteoroloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Üyesi
2. Başkanı

Üretim araçları ile tüketim alışkanlıkları sürekli değişmektedir. Bu değişim alanların hukuk normları içerisinde yeniden düzenlenmesini gerekebilir.

Toplumumuzda yaşanan birçok sorun alanı için yeni hukuk normları getirilmesi gerektiğine ilişkin etkin düşünceler vardır. Oysa yeni durum diye ifade edilen alanlar için mutlaka yeniden bir kanun yazılması gerekmeyebilir. Yeni denilen durumun gerçekten yeni bir durum olup olmadığı, mevcut kanunlarda önceden görülemeyen ya da uygulama ile ilgili bir sorundan mı kaynaklandığına ilişkin ön çalışma ile sorun anlaşılır hale getirilmelidir. Sorunun anlaşılması çözümü kolaylaştıracaktır.

Son yıllarda doğa olaylarına bağlı yaşanan afetlerin kaynağı olarak doğrudan iklim değişimi gösterilmektedir. Doğal afetlerdeki artışların gerçek nedeni meteorolojik olayların değişimlerinden değil, özellikle arazi kullanımından kaynaklandığı bilinmektedir. Bilinen tüm gerçeklere rağmen olaylar küresel iklim değişimi ile açıklanmaya çalışılarak "İklim Kanunu" yazılmasının zorunlu olduğu konusunda etkin çalışmalar yürütülmektedir.

Son yıllarda iklim değişimi artık kahvehane masalarının da konusu olmuş durumdadır. Sohbet konusu bulmakta zorlanmadığımız masalara iklim değişimi de ayrı bir zenginlik katmış durumdadır. Artık bu masalar hangi kaynaklardan (!) besleniyorlar ise mutlaka iklim kanununa acil ihtiyaç olduğu konusunda birleşmişlerdir.

Gelinen süreçte, egemen anlayışın dışından da bakarak İklim Kanunu konusuna katkı vermek zorunluluğu doğmuştur. Yaşanan her olaydan sonra, olağan olan meteorolojik olayların afete dönüşmesi sonrası yaşananların doğrudan iklim değişimine bağlanarak açıklanmaya çalışılması sürecin yanlış gittiğine ilişkin en önemli tespittir.

Toplumda yaratılan algılar ve zorlamalar sonucunda en küçük idarelerde dahi iklim değişikliği ile ilgili birimler oluşturulması bir moda haline gelmiş durumdadır. Törenlerle oluşturulan iklim değişikliği birimleri için birçok görevlerden söz edilmektedir. İklim değişikliği ile mücadele ya da iklim değişikliğine uyum adı altında birçok raporlar hazırlanmıştır ve hazırlanmaktadır. Bu raporların bilinen konuları yeni bir şeymiş gibi sunmaya çalışması büyük bir sorundur. Bu çalışmalar -zorlamalar, dayatmalar- iklim kanunu diye bir kanunun zorunlu olduğu algısını yaratmaktadır.

Tarımsal üretim, su kaynakları, sıcaklık artışları, doğal alanların yok olması gibi alanlarda yaşanan sorunların, atmosfere salınan sera gazlarına bağlanması yaşanan diğer alanlardaki sorunları gizlemekten başka bir şey değildir. Elbette ki atmosfere salınan gazlarının azaltılması önümüze konacak ana hedeflerden birisi olmalıdır. Ancak sadece sera gazlarının azaltımı ile sorunların çözülmeye çalışılması gerçekçi değildir.

Günümüzde yaşanan sorunların mevcut kanunlardaki uygulamalara bakılarak anlaşılmaya çalışılması gerekir.

Öncelikle bir kanunun ihtiyaç olmasındaki temel ilkeler ortaya konmalı. Bu ilkeler mevcut mevzuat

içerisinde eksikliğin nerede olduğunun tespiti ile başlamalıdır. Sorularının karşılığı aranmalı ve bulunmalıdır.

Eksikliği bulunan konular, mevcut mevzuat içerisinde var olan kanunlar ile giderilemiyor ise yeni bir kanundan söz edilebilir.

Bu kapsamda bakıldığında, iklim değişikliği sera gazları ile açıklanırken yer yüzeyinde yapılan arazi kullanımı, kentleşme, enerji üretimi/tüketimi, ulaşım gibi ilgili tüm politikalar ile bu konudaki mevzuatın gözden geçirilmesi gerekir. Bu alanlardaki mevzuatın koruyucu olup olmadığının ya da eksikliklerinin tespiti yapılmadan İklim Kanunundan söz etmek yeterli olmayacaktır. Doğanın korunması sadece sera gazları ile açıklanamaz.

İklim kanunu tek maddeden ve bu maddenin atmosfere salınacak sera gazlarının sınırlandırılması ile ilgili olacak ise anlamlı olur. Diğer konular ilgili mevzuat içerisinde değerlendirilir.

Kanunların uygulanmamasından kaynaklı sorunların tespiti önemlidir. Dünyayı korumak için yeni bir kanun ve kanun sürecine sığınmaya gerek yok.

Kısaca "İklim Kanunu" imar kanundaki parsel bazlı imar düzenlemeleri gibi, ÇED uygulamaları, arazi kullanımında yaşanan kural tanımazlıklar gibi birçok alana ilişkin sorunları çözmeye yönelik ise çok iddialı olur.

Kanun, teknik olarak mümkün olmayan net sıfır ile yola çıkıyor ise mutlaka net sıfırı ortaya koyan yapıların gerçekte neyi hedeflediklerine bakmak gerekir.

İklim Kanunu, ilk olarak Kyoto ile ortaya atılan karbon ticaretinin aracı olacak ise, ulusötesi şirketlerin atmosferi de kendi teknolojilerine göre ticari hale getirmesinin bir göstergesi olacaktır.

En azından "Net Sıfır" hükümlerliği anlayışı ile iklim kanunu olmayacağı bilinmelidir. Konu ile ilgili yazılı bir metin görürsek kapsamlı olarak düşüncelerimizi paylaşacağız.

"Net Sıfır" masum olarak belirlenmiş bir slogan değildir. Bu bir hedef, hiç değildir.

MADENCİLİK VE ÇEVRE

NAMIK CEYHAN

Meteoroloji Mühendisi
Tarım ve Orman Komisyonu
Başkanı

Ülkemizde “madencilik” ve “çevreye duyarlılık” bugüne kadar birbirine zıt iki kavram gibi algılanmaktadır. Günümüzde çevre faktörü göz ardı edilerek madencilik faaliyetlerinin yürütülmesi mümkün değildir. Bunun için yasalar kapsamında çevreyle barışık bilimsel teknoloji ve yöntemlerin kullanılması, **madencilik süreçleri ile sonrasında çevrenin korunmasına yönelik önlemlerin alınması, sektörün gelişimini engellemeyecek aksine sektörün gelişimine katkı sağlayacaktır. Sürdürülebilir kalkınmanın olmazsa olmazı sürdürülebilir çevredir.**

Ancak durum hiç de böyle gelişmemektedir. Her yıl kamuoyunda her hangi bir bölgede maden işletmesi ile yöre halkı ve bunlara destek veren çevre gönüllüleri karşı karşıya gelmekte hiç de hoş olmayan hadiseler yaşanmaktadır. Görünen o ki yaşanmaya da devam edecektir. Maalesef kazanan hep madencilik faaliyetleri olmaktadır. Çünkü sektörün gücü hem mevzuattan hem de yatırımcının maddi durumundan kaynaklanıyor. Zaten dünyada madencilik sektörünün gücünü bilmeyende yoktur. Bazen mahkeme kararları ile yürütme durduruluyorsa da geç gelen adalet, adalet değildir. Çoğu zaman iş işten geçmiş olabiliyor.

Geçtiğimiz ay Muğla'nın Milas ilçesi İkizköy Mahallesi yakınındaki Akbelen ormanlarında maden sahasının genişletilmesi için yetişmesi yıllar alan ağaçların kesilmesiyle birlikte madencilik sektörü ile yöre halkı ve çevreciler bir kez daha karşı karşıya geldi. Burada da madencilik sektörü kendi gücünü gösterdi. Binlerce ağaç kesildi.

Gündem de olan Akbelen ormanları hadisesi ne ilk ne de son. Geçen yıl Artvin Cerrattepe maden ocağının çevreye verdiği tahribata karşı direnen köylülere ve çevre dostlarına yapılanlarda bundan farklı değildi. Ondan önceki yıllarda da Kaz dağlarındaki yaşananlar hala daha hafızalarımızda duruyor. Yalnızca oralarda değil maalesef ülkemizin değişik yörelerinde benzer manzaralar ve benzer hadiseler yaşanıyor bizlerde onları medyadan üzülenek izliyoruz.

Bu olaylarda genel olarak mevcut iktidar yatırımcının (maden işletmecisinin) muhalefet ve çevrecilerde yöre halkının yanında yer alıyor. Çünkü yapılanlar yasalara uygun. Yani yatırım yapan madenci mevcut yasalar çerçevesinde maden arama ve işletme ruhsatını alıyor. Bu ruhsatı ve izini veren kamu otoritesi yaptığı işlemin arkasında durduğu gibi devletin tüm imkânlarını da bu yatırımcının yararına kullanması çok doğal gibi görünüyor. Yöre halkından madende çalışanlar ekmek davası yüzünden sesini çıkarmıyor ancak toprağı, bahçesi kamulaştırılan, ağaçları kesilen halk isyan ediyor.

Ülkemizde madenlerin aranması, işletilmesi, üzerinde hak sahibi olunması ve terk edilmesi ile ilgili esas ve usulleri düzenleyen 4/6/1985 yılında kabul edilen 3213 sayılı Maden yasası özellikle 2001 yılından günümüze 25 kez değiştirilerek geçici maddelerle ve ek maddelerle Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MAPEG) yetkileri artırılmış, madencilik sektörünün yatırım yapması için önü daha da açılmıştır. Tabi bu kanunun uygulamasına yönelik çıkarılan Maden Yönetmelikleri uygulamada karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik kaç kez değiştirildiğini yazmama gerek yok. Merak eden <https://mapeg.gov.tr/Custom/KanunGenel> adresinden bakabilir.

En son 2017 yılında yayınlanan yönetmelikte Mart 2022 ayı başında Resmi Gazetede yayımlanan "Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına

Dair Yönetmelik" çıkarılmış, bu değişiklik yetmemiş, Aralık 2022 ayında mevcut maden yönetmeliği mülga olmuş ve yeni bir Maden Yönetmeliği yürürlüğe koyulmuştur. Değişiklik Yönetmeliğe göre "Ülkenin elektrik ihtiyacını karşılamak üzere yürütülen madencilik faaliyetlerinin tapuda zeytinlik olarak kayıtlı olan alanlara denk gelmesi ve faaliyetlerin başka alanlarda yürütülmesinin mümkün olmaması durumunda madencilik faaliyeti yürütecek kişinin faaliyetlerin bitiminde sahayı rehabilite ederek eski hale getireceğini taahhüt etmesi şartıyla Genel Müdürlük tarafından belirlenen çalışma takvimi içerisinde zeytin sahasının madencilik faaliyeti yürütülecek kısmının taşınmasına, sahada madencilik faaliyetleri yürütülmesine ve bu faaliyetlere ilişkin geçici tesisler inşa edilmesine kamu yararı dikkate alınarak Bakanlıkça izin verilebilir." denilmektedir. Böylelikle zeytinlik alanlarda madencilik faaliyetlerine izin verilmesi, madencilik faaliyetleri için zeytinliklerin taşınmasının ve kesilmesinin önü açılmış oldu. Bu suretle yok edilen zeytinlik alanları kadar alanın zeytinlik olarak tesis edilmesi zorunluluğu getirildi ama bunun gerçekleşmesi ne kadar mümkün olur ki?

Zaten burada en acı olanı “Ne olacak kestiğimiz kadar ağacın on katını yeniden dikeriz” diyenler bilmiyor mu ki: Yetiştirilmesi yıllar almış, içinde yeni bir ekolojik sistem oluşmuş güzelim ormanı, güzelim zeytinlikleri yok edeceksin yerine diktiğin ağaçların aynı duruma gelmesi kaç yıl alacak neden düşünülmez ki?

Çevre ile ilgili süreç nasıl işliyor anlatalım: Yapılan her yatırımda olduğu gibi, madenci önce arama ruhsatı için başvuruyor, arama sonucu olumlu ise işletme ruhsatı için başvuru yapıyor. Her ikisinde de yatırım öncesi 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan başta Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında izinler alınıyor. Bu arada belirtmek isterim ki Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ruhsat veren makam değil, sadece çevresel etkilerini verilen proje kapsamında inceliyor ve karar veriyor, o kadar. Ruhsatı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı veriyor. Çevre konusundaki başvurularda hazırlanan proje ve raporlarda hep taahhütler geçerli olduğu için çoğunlukla çevre koruma adına ilgili taahhütleri yerine getirme sözü veren yatırımcı şirketlerin, işi bitince çevre ile uyum teminatı kapsamında çok az bir ceza ödeyerek kutsal vatan toprakları -tabiatı-ormanı- kaderine terk etmektedir.

Avrupa Birliği ile uyum yasaları hazırlık sürecinde ortaya konan ve çok güçlü çevre koruma maddeleri getiren ÇED Yönetmeliğinin 1993 yılında ilk kez yayınlandığını ve aradan geçen 30 yılda kaç kez yürürlükten kaldırıldığı kaç kez değiştirildiğini yazmama gerek yok sanırım. Merak eden şu adresten bakabilir:

<https://ced.csb.gov.tr/yonetmelikler-i-430>

Buradan da görüleceği üzere önceki ÇED Yönetmeliği mülga olmuş; 2022 yılında yeniden yayımlanan ÇED Yönetmeliği yürürlüktedir. Yönetmelikte hangi yatırımlara Ön İnceleme ve Değerlendirme (ÖNÇED), hangi yatırımlara ÇED Raporu süreci işletilecek eklerde verilmiş. Madencilik yatırım sahası 25 hektardan büyük ise mutlaka Çevre Olumlu raporu alınması gerekiyor. Yatırımcı bunu bildiği için yatırımın alanını 24.9 hektar göstererek Ön ÇED yapıyor ve ilgili müdürlüğün “ ÇED Gerekli Değildir” hükmü uyarınca çevre sorunlarını bertaraf etmiş oluyor. Maalesef ülkemizde

yatırımcılar daima desteklenmekte çevre koruma konusu usulüne uygun bertaraf edilmektedir. (Bunu nereden biliyorsun diyenlere bir not: 22 yıl Çevre ile ilgili bakanlıkta mühendis ve idareci olarak çalışıp en son Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürü iken emekli olduğumu yazmam yeterlidir, her halde.)

Çevre, hepimizin ortak geleceği, havasıyla suyuyla, toprağıyla, dağıyla, taşıyla, ağacıyla ormanıya, sulak alanları, yaban hayatı, kuşları, böcekleri, çiçekleriyle yüce yaratanın biz insanoğluna verdiği büyük bir nimet. Bu nimetler arasında yer alan “Zeytin” de bu toprakların en değerli ürünlerinden biri ve aynı zamanda da bir korunması gereken bir emanettir. Ekonomik getirilerinin yanı sıra ülke topraklarının tarihi eskilere dayanan kadim bir üründür.

Madenler ise ülkemizin yer altı ve yerüstü zenginliğidir. Madenlerde yüce yaratanın ülkemize verdiği bir nimettir. Bu nimetten de faydalanmamız isteniyor. Tabii ki faydalanalım. Kaldı ki enerji ve sanayinin temel hammaddelerini sağlayan madencilik, kalkınmamız için gereken üretim faaliyetlerinden biridir. Burada da sürdürülebilir kalkınma için sürdürülebilir çevre ilkesine sadık kalınmalıdır.

Her tür ekonomik faaliyette olduğu gibi madencilik faaliyetlerinde de amaç, insanın refah ve mutluluğudur, ülkemizin kalkınmasıdır. Ancak madencilik faaliyetleri yürütülürken göz ardı edilmemesi gereken en önemli noktalardan birisi de madenin bulunduğu çevreyi tahrip etmemek ve yöre halkının taleplerini karşılayarak kaygılarını giderilmektir. Bunun için onları dinlemek ve anlamak gerekir.

Şunu kabul edelim; yürürlükteki **3213 sayılı Maden Kanunu çok etkili ve çok güçlü bir kanundur.** Şu kadar diyeyim biraz abartılı olacak ama kamu yararı adına, şu anda biri gelse dese ki sizin evin altında maden var ve ben bunu aramak ve işletmek için ruhsat aldım. Evinizi en kısa sürede tahliye etmek zorundasınız. Anlayın artık kanunun ve madencilerin gücünü. Ayrıca sektörün Dünya’da ne kadar etkili olduğunu bilmeyen yoktur.

Demokrasi ile idare edilen ülkelerde halkın yönetimi, kamu yararına göredir. Kamu yararı çoğunluğun arzusuna göre şekillenir. Ben yaptım oldu gibi eylemler sadece bir gurubun çıkarına

hizmet eder. O nedenle orman alanları gibi doğal kaynaklara müdahale anlamına gelen konularda, çevre tahribatının yapılacağı yatırımlarda o yörede yaşayan halkın görüşleri dinlenmeli, kalkınma uğruna bir tarafı yaparken diğer tarafı yıkmamaya özen gösterilmelidir.

Ülkemizin kalkınması için enerjiye, enerji için madencilğe ihtiyacı var. Tabii ki bu alanlarda yatırımlar olacak. Doğru yerde, gelişmiş en uygun teknikle ve çevreyi koruyarak. Bu konuda 2872 sayılı Çevre Kanununun amacında ifade edilen “bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamak” en öncelikli kural olarak göz ardı edilmemelidir.

Sürdürülebilir kalkınmanın temel kuralı olan sürdürülebilir çevre ilkesine başta yöneticiler olmak üzere herkes uymalıdır. Yoksa Kızılderili atasözünde olduğu gibi: “Son ırmak kurduğunda, Son ağaç yok olduğunda, Son balık öldüğünde; Beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak!

Kalın sağlıklıca.

Sevgili Okurlarımız ve Meslektaşlarımız;

*Meteoroloji Mühendisleri Odası aylık İKLİM E-Bültende yayınlanmasını istediğiniz **Makale ve Teknik yazılarınız (tablo, şekiller, kaynakça dahil) en fazla 7 sayfa olmalıdır.** Yayınlanmasını istediğiniz makaleleri Meteoroloji Mühendisleri Odasına ait bilgi@meteoroloji.org.tr, dergi@meteoroloji.org.tr elektronik posta adresine en geç her ayın 15’ine kadar göndermenizi rica ederiz.*

www.meteoroloji.org.tr

Bünyamin SÜRMEİ

SOFRAMIZDAKİ TEHLİKE; KURAKLIK VE ORMAN YANGINLARI

Soframızdaki yiyeceklerin nereden geldiğini hiç merak ettiniz mi? Aslında her gün alışveriş yaptığımız marketin reyonlarında gördüğümüz ürünlerin arkasında büyük bir emek ve çaba olduğunu pek de düşünmüyoruz sanki, ne dersiniz? Peki ya bu ürünlerin yetişmesi için gerekli olan toprak, su ve hava gibi doğal kaynakların giderek azaldığının ve tehlikeye girdiğinin ne kadar farkındayız? Son yıllarda kuraklık, sel, orman yangınları, fırtınalar, sıcaklık artışı gibi iklim olaylarının sayısında ve yoğunluğunda bir artış söz konusu. Bu olaylar hem

doğal hem de insan yapımı ekosistemlere zarar veriyor ve en başta da gıda sektörünü etkiliyor, çünkü tarımsal üretime zarar veriyor.

SUSUZLUK VE SEL

Tarımın baş derdi kuraklığı ele alalım mesela. Kuraklığın ilk etkilediği nokta, toprak nemi ve yeraltı suyu seviyelerini düşürmesi. Tabii etkilenen bitki örtüsü oluyor; yaşanan susuz günler bitkinin büyümesini yavaşlatıyor veya durduruyor. Bu da verimliliği azaltıyor ve haliyle tarımsal girdi maliyetlerini artırıyor. Kuraklığın zıttı gibi görünen ancak kuzeni diyebileceğimiz bir başka faktör de sel. Susuzluk da aşırı yağış da anormal durumlar ve iklim değişiminin başlıca sonuçlarından. Bir taraftan sel gibi afetler de toprak erozyonuna, su baskınlarına, altyapı hasarına, mahsul kaybına ve hastalık yayılmasına neden oluyor. Ayrıca çok önemli bir sonucu daha var; su kalitesini bozuyor ve temiz içme suyu kaynaklarını azaltıyor.

Yazının devamı için

YACHT

Fatih ÇEKİRGE

BİR TARAFTA GÖL KURUYOR DİĞER TARAFI SEL VURUYOR

İKLİM değişikliği sözünü bugüne kadar pek ciddiye almadık.

BM uyardı. Uluslararası Çevre Teşkilatları uyardı. Bizim bakanlıklar uyardı.

Defalarca çevre yazısı yazdım. Emine Erdoğan Hanım'ın dünya gündemine soktuğu "sıfır atık" için

hâlâ mücadele ediyoruz. Ama yetmiyor arkadaş. İşte DHA'dan önceki gün aynı dakikalarda geçen üç haber... Evet dikkat edin... Aynı hafta değil, aynı gün değil... Aynı dakikada geçiyor bu haberler.

Evet arkadaşlar...

Daha Erzurum'dan gelen sel haberleri var. Düşünün ki bütün bu haberler 4 Ağustos günü aynı dakikalarda geliyor...

Bir tarafta "cehennem sıcakları" ve Türkiye'nin en sulak bölgesinde kuruyan göl...

Diğer tarafta sel, dolu ve su baskınları. Zarar gören tarım arazileri, kapanan yollar...

Bunlar birer işarettir...

Doğa bize mesaj veriyor.

Gezegeni getirdiğimiz bu feci noktayı bize daha nasıl anlatsın?

Yazının devamı için

Hürriyet

Özay ŞENDİR

KÜRESEL ISINMA DA DAR GELİRLİLERE KARŞI

Antalya haline gelen domates miktarı geçen yıla göre yüzde 31,35 daha düşük oldu.
Sebzede rekolte yüzde 52,59 düştü.
Meyvede de yıllık üretim yüzde 44,15 azaldı.
Ne sandığımız gibi ürünler ihracata gitti ne de çiftçi tarım yapmaktan vazgeçti.
Hepimize gıda enflasyonu olarak dönen bu durumun birinci sorumlusu iklim değişikliği.
Çiftçi domates fidesi ekti, ilkbaharda gelen aşırı yağış

fidelere zarar verdi.

Tekrar fide dikildi, maliyet arttı, bu sefer de aşırı sıcak tam gelişmemiş fideleri yaktı.

Aşırı yağış kayısının, dolu zeytin ağaçlarının çiçeklerini döktü.

Üzüm bağları Nisan başında don yedi, ardından yağmur vurdu sonra küllenme hastalığı geldi.

Aşırı yağış nohutta mantar hastalığına yol açtı, kullanılan ilaç fiyatı yükseltti.

Patates tohumları fazla yağıştan çürüdü, çiftçi tekrar ekim yaptı.

Buğday için durum daha da kötü oldu.

Kış kurak geçince TMO, stok yaptı, bahar yağmurları kuraklığın etkisini giderdi ama pas hastalığına karşı 2 kere ilaçlama yapıldı maliyet arttı.

Bu kez ürün çoğaldı ama hem ürünün maliyeti arttı hem de çiftçi daha çok araçlarla iş yapmaya mecbur kaldı.

Et fiyatlarında önemli yer tutan yem bitkisi yonca da yağışlar nedeniyle zamanında biçilemedi.

Yazının devamı için

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

KARİYER

Hazırlayan
Ercüment AVŞAR

E-Bültenimizin bu kısmında yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlarının ve üniversitelerin lisansüstü programları, staj programları ve çeşitli iş ilanları yayınlanacaktır.

Meteoroloji Mühendisliği Bölümü öğrencilerimiz ve mezunlarımızı özellikle uluslararası kuruluşlarda çalışmalarına ve lisansüstü programları katılmalarına teşvik etmek amacıyla, hem bölüm hocalarımız hem de bu kurumlarda daha önce çalışmış meslektaşlarımız her zaman öğrencilerimizin ve mezunlarımızın yanında olacaktır. Bu amaçla e-bültenimizin bu kısmını Kariyer Bölümü olarak ayırmış bulunmaktayız.

- Staj programları
- Yurtiçi özel sektör ve kamu sektörü iş ilanları
- Uluslararası bilimsel organizasyonların iş ilanları,
- Yurtdışı üniversitelerin lisansüstü programları,
- Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları

Yurtdışı üniversiteler öğretim üyesi ve öğretim görevlisi kadro ilanları, Duyuruları bu kısımda yapılacaktır. Bu duyuruların bazıları aşağıdaki gibi olacaktır.

Meteoroloji Mühendisleri Mezunlarımızın Dikkatine!

Sizler için derlediğimiz uluslararası iş ilanlarını dikkatinize sunuyoruz. WMO, EUMETSAT ve ECMWF'ye ait güncel iş ilanları ile ilgili olarak, başvuru süreci gibi detaylar hakkında daha fazla bilgi almak için lütfen aşağıdaki e-posta adresinden iletişime geçiniz. bilgi@meteoroloji.org.tr

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE

1- Uzun Dönem Stajyer-Meteoroloji Mühendisi
Solarçatı · İstanbul, Turkey (On-site)
Solarçatı Distributed energy company; Solar,
Wind, E-mobility.

METEOROLOJİ-ATMOSFER BİLİMLERİ ALANLARINDA YAYINLANAN ULUSLARARASI GÜNCEL İŞ İLANLARI

Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) iş ve staj ilanları

- 1- [Project Officer](#)
- 2- [Associate Information Technology Officer \(OceanOPS\)](#)
- 3- [Project Officer](#)
- 4- [Staj İmkânı](#)

Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi (ECMWF) İş İlanları

- 1- [Scientist - Uncertainty Quantification for Destination Earth](#)
- 2- [Scientist/Engineer for Machine Learning \(multiple vacancies\)](#)
- 3- [Senior Scientist/Scientist for Wave Modelling- Reading, UK or Bonn, Germany](#)
- 4- [Scientist - Climate Reanalysis](#)

Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı-EUMETSAT İş İlanları

- 1- [VN 23/34 Remote Sensing Scientist - Optical Imagery \(MetImage\)](#)
- 2- [VN 23/33 Research Fellowship at KNMI](#)
- 3- [VN 23/31 Ground Segment System Engineer](#)
- 4- [VN 23/27 Copernicus Data Processing Systems Engineer](#)
- 5- [VN 23/26 Remote Sensing Scientist - Optical Instrument Performance](#)
- 6- [VN 23/25 Research Fellowship at ECMWF](#)
- 7- [VN 23/20 Atmospheric Composition Applications Expert](#)
- 8- [VN 23/19 Junior Data Processing Engineer \(ECEP\)](#)
- 9- [VN 23/09 Network Services Engineer](#)

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

METEOROLOJİ
MÜHENDİSLERİ ODASI

MESLEKİ RAPORLAR

- 1- [Türkiye’de İklim Değişikliği ve Tarımda Sürdürülebilirlik](#)
- 2- [İklim Değişikliğiyle Mücadele Sonuç Bildirgesi](#)
- 3- [Belediye Başkanları Küresel Sözleşmesi Ortak Raporlama Çerçevesi](#)
- 4- [Enerji Verimliliği Bilinç Endeksi Kantitatif Araştırma Raporu 2020](#)
- “İklim dedektifleri 30 yıllık sıcaklık ölçümünü ortaya çıkardı”
- 6- [Kentsel Su Yönetiminiz Durumu](#)
- 7- [“6. Türkiye Çevre Durum Raporu”](#)
- 8- [“Çevresel Göstergeler Kitapçığı Yayınlandı”](#)
- 9- [Yağmursuyu Hasadı](#)
- 10- [Kar Yükü Hesabı](#)
- 11- [Türkiye’nin Yeşil Kalkınma Devrimi Kitabı](#)
- 12- [Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri – Kara Raporu 2020 – Temiz Hava Hakkı Platformu](#)
- 13- [Dünya Afet Raporu 2020](#)
- 14- [İklim Değişikliği ve Tarım Değerlendirme Raporu](#)
- 15- [Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları](#)
- 16- [Türkiye’nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı](#)
- 17- [Glasgow İklim Paketi](#)
- 18- [Tema Vakfı İklim Eylem Planı](#)
- 19- [İstanbul İçmesuyu ve Kanalizasyon Master Planı Stratejik Çevresel Değerlendirme Nihai Kapsam Raporu](#)
- 20- [WMO İklim Hizmetleri Durumu Raporunun 2022 Baskısı, Enerji üzerine](#)
- 21- [TMMOB Afet Sempozyumu Paneller Kitabı](#)
- 22- [Türkiye’de İklim Değişikliği Risk Yönetimi](#)
- 23- [2022 FAO Tarım ve Gıda İçin Dünyada Arazi ve Su Kaynakları Durumu](#)
- 24- [Geçmişten Günümüze Dünya Meteoroloji Günleri, Temaları ve İlgili Raporları](#)
- 25- [2022 Dünya Ekonomik Formu Raporu](#)

www.meteoroloji.org.tr/arsiv

HORTUM NEDİR? NASIL OLUŞUR?

SELMA BALAY

Meteoroloji Mühendisi
Eğitimci

Şimdi sizler ile yapay bir hortum oluşturacağız. Sonrada hortumun etkilerini, özelliklerini, nasıl oluştuğunu konuşacağız. Kullanacağımız Malzemeler

- a- 2 adet pet şişe (1litrelik)
- b- Su (1lire)
- c- Kum (10 gr)
- d- 1 adet kürdan
- e- 1 adet pipet
- f- Tamir bandı
- g- Makas
- h- Teflon tava

Deneyin Aşamaları

1- Teflon tavayı ocakta ısıtalım ve pet şişe kapaklarının dış yüzeylerini 5-10 s kızgın tavanın üzerinde tutalım. Daha sonra hızlı bir biçimde pet şişe kapaklarını dış yüzeylerinden birbirlerine sıkıca yapıştıralım ve tamir bandı ile sağlamlaştıralım.

2- Makas yardımı ile pet şişe kapaklarının merkezlerinde kurşun kalemin geçebileceği büyüklükte delikler açalım.

3- Pipeti ve kürdanı küçük parçalara bölelim. Boş pet şişelerin birinin 2/3'ünü su ile dolduralım. Daha sonra bu pet şişenin içine kürdan ve pipet parçaları ile kumu boşaltalım.

4- Daha önce yapıştırdığımız pet şişe kapaklarını kullanarak su ile dolu olan pet şişe altta, boş olan pet şişe ise üstte kalacak şekilde şişeleri birbirlerine bağlayalım.

5- Alttaki su dolu pet şişeyi seri ve hızlı bir şekilde ters çevirip birkaç kez saat yönünde çevirelim ve üstteki pet şişede bulunan su, kum, kürdan ve pipet parçalarının hareketini gözlemleyelim.

Üstteki pet şişede bulunan (su, kum, kürdan ve pipet parçaları) alttaki pet şişede bulunan hava ile yer değiştirirken orta bölümde girdap oluşur. Bu hareket bize hortumdaki hareketlerin simülasyonudur.

Hortum nedir? Nasıl oluşur?

Hortum, kümülüs bulutları ile bağlantılı olarak silindirik şeklinde dönerken gezen bir rüzgâr türüdür. Bu "hortum" bulutlardan yere kadar uzanır, büyük yıkıcı bir güce sahiptir. Hortumlar hakkında ilk bilimsel teori 1917 yılında Alfred Wegener tarafından söylenmiştir. Kendi eksenini etrafında dönen bu hava akımlarının küçüğüne şeytan kulesi, ortanca olana hortum, en büyüklerine de tayfun denir.

Hortumlar aşağıda sıcak ve nemli havanın hızlı bir şekilde yükselmesi burada bulunan soğuk ve kuru hava ile aniden yer değiştirmesi ile oluşur. Çoğu hortum yarım saatten fazla sürmez bazıları ise birkaç dakika sürer.

Hortum denizin üzerinde meydana gelirse "Su hortumu" oluşur. Havanın mevsimsel durumuna bağlı olarak kar hortumu ve alev hortumu da oluşabilir.

Hortumlar, büyüklüklerine ve şiddetlerine göre F1-F5 aralığında derecelendirilirler. Şiddeti büyük olan hortumlar kısa bir süre içerisinde bir şehri yıkacak güce sahiptirler. En şiddetli hortumların derecesi F5'dir. Şiddetlerin göre F1, F2, F3, F4, F5 aralığında değer alır.

www.meteoroloji.org.tr

Yazan
FUAT KURUMAHMUT
Meteoroloji Mühendisi

Nasılsınız? Ben iyiyim. Yaz tatili bitmek üzere. On gün sonra okullar açılıyor. Benim burnum yine kırmızı. Tahmin ettiniz değil mi? Yine çok gezdim. Ama ne yapabilirim ki? Yaz aylarında bile bulutların seviyesinde hava sıcaklığı sıfır derece olabiliyor. Üstelik montumu da giyiyorum, yeterli olmadı. Hata bende olabilir, ince bir mont giymiş olabilirim.

Yine çok konuştum, lafı fazla uzattım. Hadi hazırlanın, çok özel bir yere gidelim. Elbette, dünya muhteşem bir gezegen ve her köşesi çok özel. Ama burası bir başka. Benim için öyle, eminim siz de bana hak vereceksiniz. Neler neler yok ki gideceğimiz yerde? Deniz var, tepeler var, kaleler ve kuleler var, köprüler var, saraylar var ve belki de en önemlisi iki tane kıta var. Bazılarınız anladı bile... Hadi, atlayın bir bulutlarınıza, gidelim.

“Ver elini İstanbul Boğazı”

hapşu !

Siz de görün. İyiyim, merak etmeyin. Yolumuz çok uzun değil. Marmara Denizi üzerindeyiz ve kuzeye doğru gidiyoruz. Marmara Denizi bir iç deniz, yani tamamı ülkemizin sınırları içerisinde.

Haliç ile Marmara Denizi arasında kalan yarımadanın özel bir adı var: Tarihi yarımada. Eskiden, Osmanlı İmparatorluğu zamanında, hatta daha da öncesinde, İstanbul'da yaşayanlar bu yarımadaya sığabiliyorlarmış. İstanbul bu günkü kadar kalabalık bir şehir değilmiş. On yıllar, yüz yıllar geçtikçe İstanbul'un nüfusu artmış, şehir bu yarımadaya sığmaz olmuş. İstanbul genişledikçe genişlemiş.

Aaa! Boğazın hemen girişindeki adacığı gördünüz mü? Hani şu üzerinde bir kule olan. İşte orası Kız Kulesi. Ne zaman İstanbul'a gelsem Kız Kulesi hep selamlar beni.

"Nasılsın Kız Kulesi? Bugün yine çok güzelsin!"

Eyvah! Galata Kulesi de her seferinde önce Kız Kulesi'ne selam verdim diye alınır.

"Sana da merhaba Galata Kulesi. Bugün yine çok yaşlısın!"

Kih kih! Biliyorum, böyle söylenmez. Biraz ayıp oldu. Ama Galata Kulesi gerçekten çok yaşlıdır. Bin yıldır burada. Neyse, oldu bir kere! Daha sonra onu da ziyaret eder, günlünü alırım. Çok konukseverdir. Siz hiç Galata Kulesi'ne çıktınız mı? Muhteşem bir İstanbul manzarasına sahiptir.

Boğazı gezmeye devam edelim. Bakın burası Beşiktaş'tır, tam karşısı da Üsküdar. Şimdi bulutlarınıza sıkı tutunun, ilginç bir bilgi vereceğim. Aman düşmeyin! Hazır mısınız?

Beşiktaş'ın olduğu taraf Avrupa kıtasıdır, Üsküdar'ın olduğu taraf ise Asya kıtası. Yani günümüzde İstanbul'un yarısı Avrupa kıtasındadır, yarısı Asya kıtasında. Şöyle de söylesem olur; İstanbul Boğazı, Asya ile Avrupa kıtalarını ayıran bir sınır çizgisidir.

İstanbul artık o kadar büyük bir şehir ki, insanların karşıya daha kolay geçmeleri için boğaz üzerinde üç tane köprü vardır. Üzerinden arabalar, otobüsler ve kamyonlar vızır vızır geçer. Ama ben ne zaman İstanbul'u gezecek olsam, karşıya vapurla geçmeyi tercih ederim. Hatta karşıda işim yoksa bile. Beşiktaş'tan Üsküdar'a geçerim. Üsküdar'da Eminönü'ne, oradan da Kadıköy geçer, gezer gezer İstanbul'u seyrederim. Bunu akşam karanlığında yapmayı daha çok severim, çünkü o zaman İstanbul ışıklı bir ağaç gibi ışıltılı olur.

Hadi şimdi inelim bulutlarımızdan, hemen bir vapura atlayalım. Ama önce simit almak istiyorum, bir sürü simit. Birini ben yerim, size de almak istiyorum. Bir de uçabilen arkadaşlarım martılar için.